

Lietuvoje kartojasi Sovietų smurtas

Zigmo Vaišvilos pareiškimai

Vilnius, 1991 kovo 21. — Lietuvos Parlamento informacijos biuras išleido papildomą pranešimą apie incidentą Vilniuje, kur Sovietų „juodosios beretės“ — specialaus OMON dalinio saugumiečiai užpuolė lietuvius sargybinius. Patvirtinama žinia, kad lietuviai neturėjo ginklų. Sovietai taip pat pasakė, kad nerado ginklų. Trys lietuviai buvo sužeisti, du iš jų buvo laikomi be medicininės pagalbos ilgą valandą.

Anksčiau praneštos žinios atitinka papildomą žinią, tik buvo ne šeši, bet septyni lietuviai. Penki sužeisti ir keturi iš jų nebuvo sužeisti, bet vienas yra ligoninėje su kulka kirkšnyje. Du sužeistieji buvo laikomi Sovietų kariuomenės patalpose Vilniuje.

Leista tik pamatyti

Po ilgų pasitarimų tarp Lietuvos vyriausybės atstovų ir Sovietų komendanto buvo leista Lietuvos Sveikatos ministeriui dr. Juozui Olekai ir Vidaus reikalų ministerijos atstovui įeiti į pastatą, kuriame buvo laikomi du lietuviai. Olekai nebuvo leista iš arti ištirti jų sužeidimo stovį, bet vienas buvo mažai sužeistas, o kitas turėjo žaizdas galvoje ir krūtinėje. Jam reikėjo greitos gydytojo pagalbos, galbūt operacijos, bet nebuvo leista nieko daryti. Pagaliau 2:15 val. ryto buvo tie du sužeistieji išleisti, o sovietų „juodųjų beretė“ šaudymas į juos įvyko 7 val. vakaro. Pirmajam buvo suteikta medicininė pagalba ir jis galėjo vykti į namus. Antrasis buvo nuvežtas į ligoninę. Sužeista jo galva ir sulaužyti šonkauliai. Abu šie lietuviai buvo sužeisti, kai jie buvo tempiami iš jų mašinos toje vietoje, kur įvyko šaudymai į juos.

OMON yra visagaliai

Pasak Lietuvos vicepremjero Zigmo Vaišvilos pareiškimo, kai buvo susirūšta su Pabaltijo Sovietų divizionų būstine Vilniuje, kurios jurisdikcijoje yra

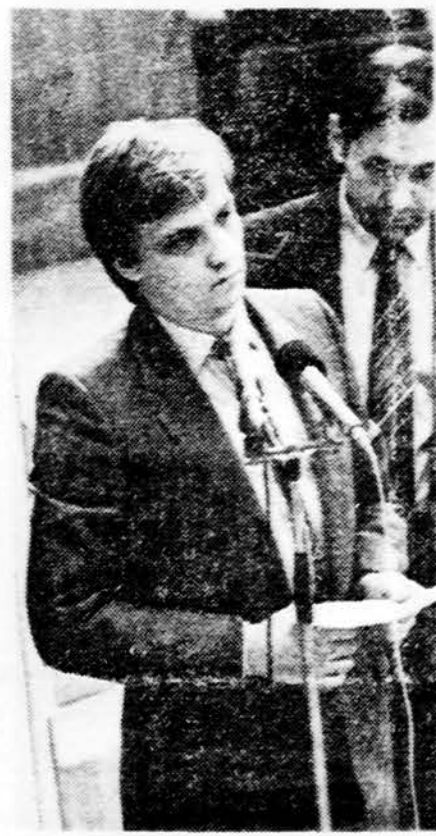
Sovietų saugumiečiai vėl šaudė į lietuvius

Vilnius. — „Amerikos balsas“ pranešė, jog Sovietų OMON specialūs daliniai pradėjo šaudyti į neginkluotus Lietuvos Saugumo skyriaus pareigūnus trečią dieną vakare, maždaug 7 val. vak. Lietuviai sargybinių grįžo iš tarnybos pietryčių pasienyje, kai jų mašina stabdė uniformuoti OMON dalinio vyrai ant Lydos kelio. Liudininkai sako, kad Sovietų kareiviai pirmieji pradėjo šaudyti į orą ir po to į lietuvių mašinos padangas. Visa tai vyko mieste Cvirkos ir Pylimo gatvių sankryžoje. Kai čia autobusiukas atsimušė į medį ir buvo sovietų apšaudomas, trys lietuviai iš jo pabėgo. Vienas iš kareivių buvo iškeltas, kaip atrodė, be gyvybės ženklų. Bet sakoma, kad vienas atvyko į Parlamento rūmus su šoviniu jo strėnuose ir buvo nuvežtas į ligoninę, kurioje mirė. Tačiau liudininkai sako, kad kiti keturi lietuviai buvo sovietų kareivių nuvesti iš tos vietos, palikus sužalotą autobusiuką. Vienas lietuvis atrodė buvo nešamas jau miręs. Mašina važiuo 7 lietuviai.

OMON daliniai, buvo pasakyta, kad jie nieko bendro su tuo incidentu neturi ir sužinoję tik po valandos. Pulk. Mironenko, diviziono vado pavaduotojas, pasakė, jog OMON veikia savo nuožiūra ir jiems nepriklauso, jie nesąjaukijami. Vaišvila skambino Sovietų Vidaus reikalų ministeriui Boris Pugo, pareiškdamas, kokius agresijos veiksmus naudoja OMON daliniai paskutiniu metu Lietuvoje, įskaitant ir Lietuvos Saugumo skyriaus direktoriaus Audriaus Butkevičiaus areštą. Min. Pugo pažadėjęs rytoj atsiųsti asmenį ištirti įvykiams.

Ginklų nerasta

Taip pat pranešama dar kartą, jog Sovietų neteisėtai paskirtas generalinis prokuroras Antanas Petrauskas atsisakė išleisti direktorių Butkevičių, nežinint, kad iš Mokslo jam buvo įsakytas išleisti. Ši kartą Vilniuje karinių pajėgų prokuroras Ušenin perdavė įsakymus Vilniaus karo komendantui Georgijui Byelov, kuris savo keliu įsakė Petrauskui įsakyti paleisti tuos du lietuvius. Petrauskas ir vėl atsisakė tai daryti. Pagaliau min. Vaišvila galėjo pasiekti Petrauską karo komendanto įstaigoje 2:45 val. ryto. Petrauskas jam pasakė, kad OMON bandė sustabdyti Saugumo darbininkus dėl to, kad „jie transportavę ginklus“, bet ir Petrauskas pripažinęs Vajšvilai per telefoną, kad „ginklų nebuvo rasta“.

Zigmas Vaišvila, Lietuvos Respublikos ministro pirmininko pavaduotojas, informuoja apie paskutinius įvykius Vilniuje.

Ir jiems kartais nesuprantama Busho politika

Chicago. — JAV Kongreso nariai, dėkodami už JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos išleistą albumą „The Gift of Vilnius“, savo padėkos laiškuose pastebi, kad tai labai svarbi Vilniaus krūvinųjų įvykių dokumentacija. Kaip žinia, šis albumas buvo įteiktas visiems JAV Kongreso nariams. JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. Razma gavo laišką iš kongr. Pat Schroeder, kuriame ji dėkoja už jo laišką Baltijos kraštų klausimu. Ji taip pat rašo: „Kartais JAV užsienio po-

Lietuvos Respublikos savanoriai netoli Parlamento rūmų visados yra pasiruošę ne tik saugoti šią „Pilėnų tvirtovę“, bet ir teikti paramą sužeistiesiems nuo sovietų dalinių būdinių į ginklų.

Iranas pataria pasitraukti Irako prezidentui

Teheranas. — Reuteris Londone pranešė, jog Irano prezidentas Hashemi Rafsanjani praėjusio penktadienio maldoje pareiškė, kad Irako prezidentas Saddam Hussein turėtų „pasiduoti žmonių valiai ir pasitraukti“. Šis Irano prezidento pareiškimas įvyko tuo metu, kai Irakas iš naujo susiorganizavo savo karines pajėgas gvardiečių respublikonų gretose ir pradėjo puolimus prieš sukilusius irakiečius, kurie reikalauja, kad Hussein pasitrauktų iš Irako prezidento pareigų. Šiitų musulmonai, kuriuos remia Iranas, pradėjo atvirą kovą prieš Husseiną. Jie yra paėmę 12 Irako miestų savo kontrolėn. Praėjusį savaitgalį įvyko nuožmi kova, kai juos užpuolė Hussein kareiviai ir išžudė daugiau kaip 500 savo brolių irakiečių.

Karo žaizdos neužgyjo

Teherano viešas pasisakymas prieš Iraką ir palaikymas tu, kurie išėjo į kovą prieš Husseiną, reiškia pirmą kartą išsiaiškinti klausimą, kad prieš metus atnaujinti diplomatiniai ryšiai neišgydė dar tu žaizdų, kurios liko po 8 metų karo su Iranu. Čia vėl išryškėjo kova tarp Irako fundamentalistų

Armėnai tebegyvena palapinėse

Spitak, Armėnija. — Vyriausybė čia pripažįsta, jog po įvykusio 1988 metais žemės drebėjimo, dar nebuvo galima grįžti į normalų gyvenimą. Maždaug 80% iš 250,000 nukentėjusių žmonių tebegyvena palapinėse arba laikinose susirėstų lentų pašiūre. Praėjus 2 metams po žemės drebėjimo, atstatymo darbai nepajudėjo. Vyriausybė teigia, kad to neglama atlikti dėl

litika gali būti sunkiai suprantama. Štai, mes pasientėme visą Amerikos karišką jėgą susidoroti su Saddam Husseinu už tai, kad jis aneksavo savo kaimyną, tuo tarpu mes tik „mirktelim“ Gorbaciovui, kai jis mėgina susidoroti su nepriklausomybės sąjūdžiais Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, nors šie kraštai buvo aneksuoti prieš 50 metų“.

islamiškųjų vadų ir Irano šiuo. „Dauguma Irako žmonių sako, jog jie nebeturi savo Bagdado vyriausybės ir nori pradėti valdytis patys“, kalbėjo Irano prezidentas. „Jei žmonės sako, kad jie yra pasiruošę priimti griuvėsius, kuriuos jūs padarėte ir jiems palikote, jūs turite sutikti su žmonių valia“, kreipėsi prez. Rafsanjani tiesiog į Husseiną.

Pailė koalicija

Rafsanjani siūlė sudaryti Irako koaliciją iš Irako valdančiosios Baath partijos ir esančių stiprių grupių Teherane ir Sirijos Damasko, nes pralaimėję karą Baath partijos nariai nebėgi toliau vieni valdyti Irako. Idomu, kad Irano prezidentas Rafsanjani nesiūlo įvesti islamiškojo fundamentalizmo vyriausybės Irake, kaip kad yra Teherane. Jis taip pat nieko neužsiminė ir apie Irako lėktuvus, kurie buvo atskraidinti prasidėjus karui su sąjungininkais. Valstybės departamentas pranešė, jog neramumai Irake tęsiasi miestuose ir miesteliuose. Departamento kalbėtojas Richard Boucher pasakė, kad kovos vyksta pietų Irake ir perėjo į kurdų sritį šiauriniame Irake.

ekonominių sąlygų visoje Sovietų Sąjungoje ir dėl „tautininkų kovos prieš Kremlį“. Visa kas buvo šiek tiek gero padaryta, yra šalpos organizacijų atlikta. Armėnai nedalyvavo tame Gorbaciovo kovo 17 dienos referendume, nežinint Kremliaus spaudimo. Gorbaciovą buvo pažadėjęs, jog per 2 metus šis žemės drebėjimo paliesta vietovė bus atstatyta, tačiau savo žodžio netesėjo. Armėnai yra dėkingi savo tėvynainiams užūryje, kurie padeda su siuntiniais, pasakė Ashot Sarkisian, Armėnijos Raudonojo kryžiaus pirmininkas.

— Kurdai sukilėliai Irako šiaurinėje dalyje skelbiais paimę Kirkuko miestą. Kurdai pradėjo vesti plataus masto kovą už savo teises, kuriuos Irako prez. Hussein prieš porą metų žudė nuodingomis dujomis.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jordano vyriausybei JAV Kongresas sustabdė skirtą paramą, nes karalius Husseinas karo metu visada palaikė Irako prez. Saddam Husseiną.

— Berlyne vokiečių žinių agentūra praneša, jog didėja vokiečių nepasitenkinimas, kad Sovietai pasigrobė be vyriausybės žinios išsivežė į savo prieglobstį buvusį vokiečių komunistų vadą Honeckerį.

— Danijos Užsienio reikalų ministerija atmetė Sovietų Sąjungos protestą prieš ryšius su Pabaltijo respublikomis ir patarė Kremlui greičiau pradėti derybas dėl jų nepriklausomybės pilno atstatymo. Sovietai gi sako, kad tai kišimasis į jų vidaus reikalus.

— Italija paprašė Graikijos vyriausybę išduoti palestinietį Abdulrahim Khaled, kuris buvo pagrobęs Achille Lauro laivą, kai iš jo veliau buvo išmestas nušautas amerikietis žydus. Italijos teismas jį nutiesė už akių kalėjimo bausmę visam amžiniui.

— Rytų Vokietijoje daug buvusios slaptosios Stasi policijos vyresniųjų narių yra pabėgę į Sovietų Sąjungą ir ten gavę vėl gerą tarnybą, rašoma vokiečių spaudoje.

— Bangladešo ministerio pirmininko vietai užimti nuomiuota pirmą kartą moteris Khaleda Zia, kuri vadovauja Bangladešo tautinei partijai, laimėjusiai rinkimus. Tai bus pirmoji moteris tose pareigose musulmonų krašte.

— Etiopijoje jau 16 metų kovoja partizanai, norėdami pašalinti prezidento Mengistu Mariam komunistinę vyriausybę. Šią savaitę partizanai netoli sostinės Addis Ababa paėmė didelį ginklų arsenalą ir nužudė maždaug tūkstantį valdžios kareivių.

— Jugoslavijos kariuomenės vadovybė pranešė, jog jos daliniai nesikiš į politinius krašto reikalus, kai Serbija ir Kroatija nori ištotti iš federacijos ir atskirai tvarkytis.

— Vokietijoje pirmą kartą vokiečių istorijoje, teismo sprendimu, ištekęsios moterys galės naudoti savo mergautinę pavardę. Karlsruhe federalinis konstitucinis teismas pareiškė, kad vyras ir moteris turi tas pačias teises ir gali naudoti savo pavardes būdami moterystėje.

Sovietai neratifikuoja sutarčių dėl kariuomenės išvežimo iš Vokietijos

Nesilaikoma pasirašytų susitarimų

Maskva. — Vokiečių žinių agentūra iš Berlyno praneša, jog šios savaitės pradžioje daugiau kaip tris valandas Vokietijos Užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher kalbėjosi su Sovietų prez. M. Gorbaciovu Kremluje, diskutuodami mirties taške įstrigusias nusikaltimo derybas bei kitas problemas.

Po pasitarimo įvykusioje spaudos konferencijoje vokiečių ministeris Genscher pasakė, jog jis ir Sovietų Sąjunga negalėjo nieko gero sutarti ir esami skirtumai nebuvo išlyginti. Praėjusią savaitę ir Valstybės sekretoriui J. Bakeriui nepavyko tuo pačiu klausimu su Sovietų vyriausybe susitarti. Rytų-Vakarų sutartis dėl konvencionalinių pajėgų sumažinimo pakibo ore. Bet Genscher pasakė tikis, kad sprendimas bus surastas. Daugiau ką nors pasakyti jis atsisakė.

Keičiama užsienio politika?

Vakaruose keliamas klausimas, ar Sovietai nenori atsisakyti nuo tos sutarties, kuri buvo pasirašyta lapkričio mėnesį, kurioje buvo nustatytas karinių dalinių sumažinimas. Žinoma, kad Sovietai tuos dalinius pergrupuoja, o ginklus išveža į tas sritis, kurios neįeina į sutarties rėmus, bet jų nesunaikina, kaip kad buvo susitarta.

Taip pat jau keliamas Sovietų užsienio politikos klausimas, ar Sovietai negrįžta prie šaltojo karo strategijos. Užsienio reikalų ministerio Ševardnadzės pasitarukimas, sugriežtinta paties Gorbaciovo vidaus politika, kariškasis smurtas Pabaltijo respublikose ir aiškūs kariuomenės vaidmens padidėjimas Kremluje, kaip Vakarų politi-

nės veiklos ekspertai mano, kad Maskva keičia savo politiką užsienio atžvilgiu. Vokiečiai pastebėjo, kad Gorbaciovą negavo savo parlamentarinio ratifikavimo dviem sutartims, kurios liečia Vokietijos-Sovietų susitarimus, liečiančius Vokietijos sujungimą. Tos dvi sutartys, kurios nepatvirtintos, yra Sovietų kariuomenės išvežimo reikalavimai iš buvusios Rytinės Vokietijos srities.

Žodžių reformos

Genscherio šio vizito tikslas buvo išsiaiškinti paties Gorbaciovo ir Maskvos pozicijas po Vokietijos susijungimo. Diplomatai sako, jog Genscheris tegalėjo pasakyti tik tiek, kad Gorbaciovą esąs nutaręs ir toliau tęsti reformas. Pasitarime visur dalyvavo ir Užsienio reikalų min. A. Bessmertnykas. Genscheris tik vieną klausimą stipriai komentavo, tai buvusio komunisto vado Ericho Honeckerio sąapta perkėlimą į Sovietų Sąjungą iš Rytinės Vokietijos dalies be vokiečių žinios. Jis pasakė sovietams, kad tai atsiliepi į jų santykius. Sovietai teisingai, sakydami, jog Honeckeriui būtinai reikėjo išskirti medicininę priežiūrą, todėl jis ir turėjo būti perkeltas į Sovietų Sąjungą.

Genscheris taip pat prašė, kad sovietų vokiečiams būtų suteikta autonominė teisė, kurie nenori grįžti į Vokietiją.

Sovietų pasiuntinys — griežtosios linijos komunistas

Washingtonas. AP žinių pranešimu, Viktoras G. Komplektovas, ilgametis Sovietų Sąjungos diplomatas, turįs griežtojo komunisto reputaciją, paskirtas naujuoju Sovietų ambasadoriumi Washingtono. V. Komplektovas yra 59 m. amžiaus specialistas JAV ir Lotynų Amerikos kraštams, pakeitęs A. Bessmertnyką, kuris perėmė Sovietų Užsienio reikalų ministerio postą, kai pasitraukė E. Ševardnadzė, išpėdamas visus, kad Sovietų Sąjunga artėja prie diktatūros. Sovietų ekspertai sutinka, kad šis paskyrimas dar labiau sustiprino Kremluje senųjų komunistų įtaką. Kai pastarieji igavo daugiau teisių, tai liberalių pažiūrų reformų ir demokratinių nusistatymo asmenys pasitraukė iš pareigų arba buvo ir atleisti. Komplektovas Sovietų ambasadoje Washingtono yra ejęs įvairias pareigas prieš užimant Užsienio reikalų viceministerio pareigas.

KALENDORIUS

Kovo 22 d.: Benvenutas, Kotryna, Gedgaudė, Gedgaudas, Gentė, Linas.

Kovo 23 d.: Turiliejus, Akvilė, Medginas, Pelagija, Viskantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:53, leidžiasi 6:04. Temperatūra dieną 70.1, naktį 53.1.

SPORTO APŽVALGA

IV PLS ŽAIDYNĖMS ARTEJANT

(Tęsinys)

Po apsilankymo Panevėžyje ir Šiauliuose susitikau su Telsių vicemeru Mindaugu Sebeckiu; jis žaidęs su mano broliu už Telsių „Džiugą“ ir gerai prisimenas ir mano laikus. Tačiau šis reikalas priklauso nuo organizacinio štabo.

Palangoje puikios teniso aikštės vyrų ir moterų A klasės varžybos. Čia klubas su visais patogumais ir kambariais nakvynei. Čia vyks ir sportinių šokių varžybos. Klaipėdoje taip pat geros teniso aikštės vyrų ir moterų B klasės ir jaunių varžybos. Klaipėdoje dar bus sportinių šokių varžybos ir futbolas. Chicago FK „Lituanica“ vyksta su vyrų ir senjorų komandomis. Keletas futbolo rungtynių vyks Kretingoje ir Gargžduose.

KITOS SPORTO ŠAKOS

Likusių sporto šakų varžybos buvo aptartos su tų šakų atstovais Vilniuje.

Buriavimas vyks Kuršių mariose ties Nida. Jachtos visiems dalyviams bus duodamos; galima atsigaubenti savo bures. Varžybos bus „optimistų“, jachtomis, burlentėmis ir kreiserinėmis jachtomis 25 bei 30 pėdų. Jachtų igulos bus sudaromos atvykus. Apdovanojami bus pirmųjų 6 vietų laimėtojai. Pirmoji diena skiriama susipažinimui ir treniruotėms.

Plaukimo varžybos bus puikiam olimpinio dydžio baseine vandens sporto rūmuose Vilniuje. Tai vienintelė sporto šaka, kur Lietuvos plaukimo pirmenybės vyks kartu su IV PLS žaidynių varžybomis. Iš Lietuvos šioms varžyboms yra 114 dalyvių (Varžybų programa pateikiama atskirai. (Red.).

Lengv. atletikos varžybos vyks Vilniuje. (Programa pateikiama atskiru pranešimu. (Red.). Rugpjūčio 4 d. numatomas bėgimas Trakai-Vilnius. **Stalo tenisas** vyks Alytuje. Atrodo, kad rimtą pasipriešinimą žada duoti mūsų senjorai – dr. A. Saunoris iš Hamiltono, 6 metus iš eilės buvęs Sov. Sąjungos meistras; Jonas Nešukaitis iš Toronto, ilgis metus vienas iš geriausių lietuvių žaidėjų, ir Juozas Baltusis iš Chicago, dabartinis Illinois valstijos senjorų meistras.

Alytuje dar vyks aviamodelių varžybos: laisvai skraidančių ir radiju valdomų.

Badmintono ir ratuose (dviejų ratų) su žirgais varžybos bus Raseiniuose. Tų sporto šakų atstovai visais būdais bandė aiškinti, kokios puikios bus tos

varžybos Raseiniuose ir kaip puikiai jie priims svečius, kad tik atsirastų nors vienas dalyvis.

Kalnų laipiojimo varžybos bus Everesto kalne, o **slidinėjimo** – Kaukazo kalnuose. (Slidinėjimo programa pateikiama atskirai. (Red.). Tačiau čia svečiai turės užsimokėti kelionę doleriais iš Vilniaus ir atgal į Vilnių (maždaug 140 dol.).

Prie visų tų varžybų bus pridėtos dar kelios naujos, tai kėgliaivimas, kuris vyks Šiauliuose, ir oaksas bei imtynės, kurios vyks Vilniuje.

Baigdamas noriu priminti, kad visi sporto klubai ir visų sporto šakų vadovai iki balandžio 1 d. privalo prisiųsti vykstančių sąrašus su savo didumo nuotraukomis, gimimo data ir vieta, tėvo vardu, o moterys ir mergaitės pavardę. Pagal tuos sąrašus Lietuvos organizacinis štabas atsiųs išskvėtimus vizoms gauti.

V. G.

KALNŲ SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

Lietuvos Kalnų slidinėjimo federacija praneša, kad IV-jų PLSŽ-nių kalnų slidinėjimo varžybų data yra pakeista. Naujoji data – **1991 m. liepos 23-25 d.** Varžybos įvyks Kaukazo kalnuose, Elbruso kalno šlaite, Gruzijoje.

Varžybų programoje – slalomas ir didysis slalomas šiose klasėse: jaunių ir mergaičių 16 metų ir jaunesnių, vyrų ir moterų 17-29 m. imtinai, 30-44 m. imt., 45-54 m. imt. ir 55 m. ir vyresnių. Klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų pirmąją dieną (liepos 24).

Varžybų vykdymo datos: liepos 22 d. – išvykimas iš Lietuvos į Kaukazą; liepos 23 d. – slidinėjimas – treniruotė; liepos 24-25 d. – varžybos; liepos 26 d. – grįžimas į Lietuvą; liepos 27 d. – dalyvavimas žaidynių atidaryme Kaune.

Dalyvių registracija, nurodant varžovo gimimo datą, lytį ir klubą, turi būti pasiųsta, per JAV ar Kanados išvykos komitetus Lietuvos Kalnų slidinėjimo federacijai iki gegužės 1 d.

IV PLS ŽAIDYNIŲ PLAUKIMO PROGRAMA

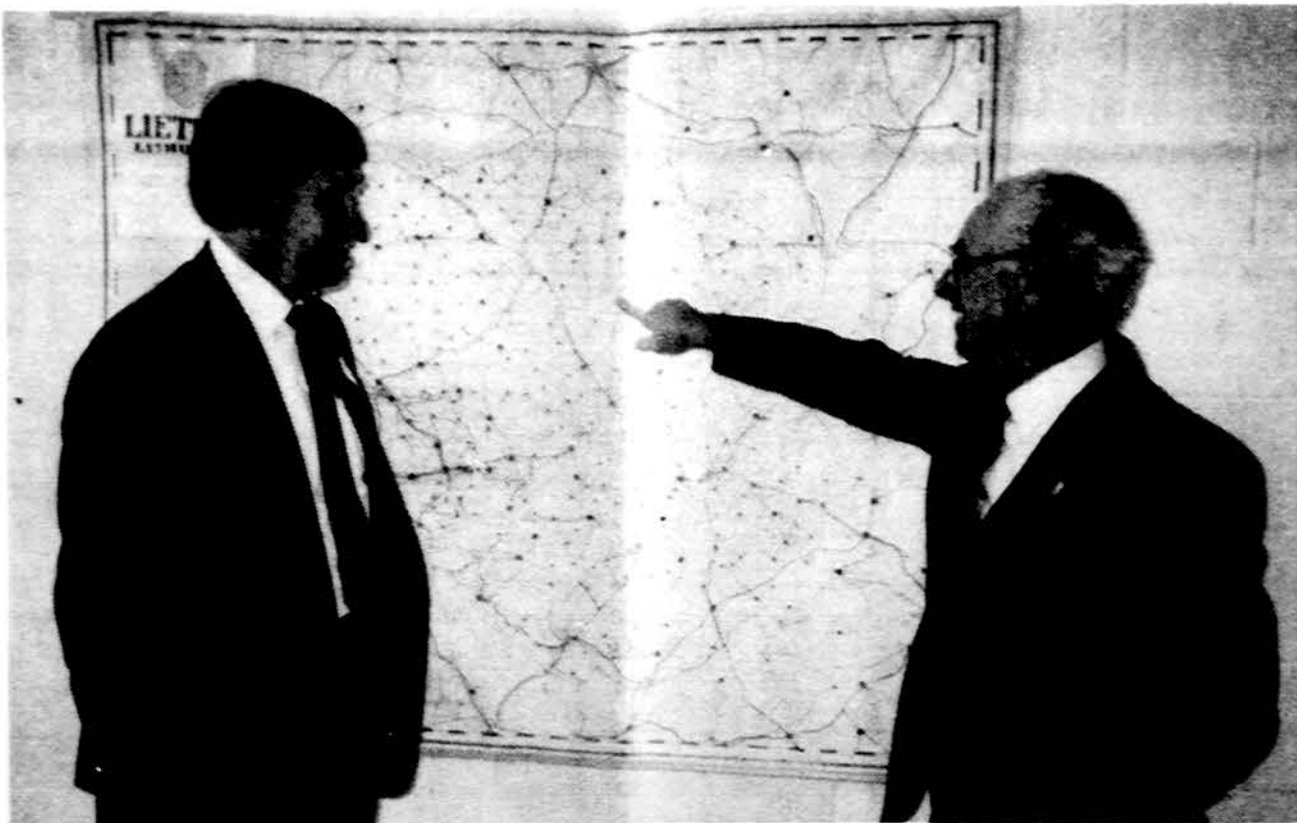
IV-jų PLSŽ-nių plaukimo varžybos vykdomos kartu su Lietuvos vyrų ir moterų plaukimo čempionatu liepos 31-rugpjūčio 3 d. Vilniuje.

Varžybose dalyvauja visi pareiškę norą dalyvauti užsienio lietuviai ir Lietuvos plaukikai pagal nustatytus čempionato nuostatus.

Varžybų programa: Vyrams – laisvu stiliumi – 50 m, 100 m, 200 m, 400 m, 1,500 m; nugara, krūtine ir peteliške – 50 m, 100 m, 200 m; kompleksiniam plaukime – 200 m, 400 m.

Moterys: programa ta pati kaip ir vyrams, išskyrus – vietoj 1,500 m laisvu stiliumi, bus 800 m l.s.

Šalia vyrų ir moterų varžybų papildomai numatoma turėti programą ir priauglio klasėse,

Algis Rugienius, Detroito „Kovo“ pirmininkas, ir Vytautas Grybauskas, ŠALFAS S-gos JAV sportininkų komiteto vicepirm., prie Lietuvos žemėlapiu aptaria išvykos detales.

Nuotr. J. Urbono

berniukams ir mergaitėms, o gal net ir veteranams. Priauglio klasės: gimusieji 1974-75 m., 1976-77 m. ir 1978 m. ir jaunesni. Šios papildomos klasės ir jų programos bus nustatyta artimoje ateityje, atsižvelgiant į pareikštus pageidavimus.

IV PLSŽ. LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBŲ NUOSTATAI

Pasaulio lietuvių sporto žaidynių lengvosios atletikos varžybos vykdomos Vilniuje, rugpjūčio 1, 2 ir 3 dienomis. Varžybose dalyvauja visi užsienio lietuviai, pareiškę norą dalyvauti varžybose, ir Lietuvos Respublikos sportininkai pagal patvirtintus 1991 m. lengvosios atletikos varžybų nuostatus.

Varžybų programa:

Moterys – 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 3000 m, 100 m b/b, 400 m b/b, suolis į tolį, suolis į aukštį, rutulio stūmimas, disko metimas, ieties metimas, estafetė, 4 x 100 m, 4 x 400 m, 5 km sportinis ėjimas, 8 - kovė (suauge, jaunimas, jaunia). **Vyrams** – 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 5000 m, 110 m b/b, 400 m b/b, 3000 m kl. bėg. suolis į tolį, suolis į aukštį, ieties metimas, disko metimas, kūjo

metimas, rutulio stūmimas, estafetės 4 x 100 m, 4 x 400 m, 20 km sportinis ėjimas, 10-kovė (suauge, jaunimas, jaunia).

Rugpjūčio 4 d. bus vykdomas bėgimas TRAKAI-VILNIUS (apie 30 km), kuriame galės dalyvauti visi pareiškę pageidavimą, įvairaus amžiaus klasėse.

Jaunimo klasė – gimę 1972-73 m. Jaunių klasė – gimę 1974-75 m.

Šalia vyrų ir moterų varžybų numatoma papildoma programa turėti ir abiejų lyčių jaunimo ir jaunių klases ir gal net ir jaunesniam priaugliui bei veteranams. Ši papildoma programa bus nustatyta artimiausioje ateityje, atsižvelgiant į pareikštus pageidavimus.

PATIKSLINIMAS

Patiksliname praėjusią savaitę šiame skyriuje atspausdintą pranešimą dėl kėgliaivimo varžybų Chicagoje, š.m. balandžio mėn. Turėjo būti:

Kėgliaivimo varžybos vyks balandžio 13 d., šeštadienį, Laredo Lanes, 3900 W. Columbus, (S-W highway & Pulaski), Chicago, Ill. Pradžią 12:00 val. punktualiai! Registracija – 11:00 val. ryto.

Kėgliaivimo varžybos bus komandinės ir individualinės.

Komandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai/jos. Dalyvių skaičius ir amžius neapribotas. Dalyvių registracija – iki balandžio 8 d. imtinai, pas kėgliaivimo koordinatore Nancy Shotas, 7140 S. California Ave., Chicago, IL 60629. Telef. (312) 776-2192.

DĖMESIO!

Norintieji dalyvauti IV PLS Žaidynių slidinėjimo, lengvosios atletikos ir plaukimo varžybose raginami nebeatidėliojant (iki balandžio 6 d.) registruotis per savo klubą, arba tiesiogiai kreiptis į atitinkamą išvykos komitetą:

JAV-se – Vytautas Grybauskas, 6206 Yellowstone Dr., Port Orange, FL 32127. Tel. 904-761-6301.

Kanados – R. Sonda, 158 Howard Park Ave., Toronto, Ont. M6R 1V6, Canada. Tel. 416-769-0671.

Informaciją apie slidinėjimą galima sužinoti ŠALFAS S-gos slidinėjimo komitete. Kreiptis: JAV-se – Vytenis Čiurlionis, tel. 216-481-1525.

Kanadoje – Rimas Kuliavas, tel. 416-766-2996.

Informacijos apie lengv. atletikos ir plaukimo varžybas teikia ŠALFAS S-gos lengv. atletikos ir plaukimo komitetų igaliotinis Algirdas Bielskus.

Henry Wind, pirmaisiais metais nors ir nepasiekė pažymėtinų laimėjimų, bet pasirodė kaip puikiai organizuotas „tymas“ – stropiai lankė treniruotes, laiku atvykdavo į rungtynes ir nesudarė jokių problemų. Jei taip ir ateityje veiks, „L“ komanda gali tikėtis papildymų. Major, ar net pirmos diviziono žaidėjai neišsivysto per mėnesį ar pusmetį. Jaunių komandos suorganizavimas yra didelis žingsnis į ateitį.

Dabar, ačiū Dievui, žiemos sezonas pasibaigė. Laikas pradėti kalbėti, ne tik kalbėti, bet ir dirbti, kad vasaros sezonas nebūtų kančia, bet malonumas. Ir tai priklausys ne vien nuo žaidėjų ir vadovų, bet labai didele dalimi nuo rėmėjų ir žiūrovų. Sudarykime bendrą „Tymą“!

Pirmenybės aikštėje prasidės balandžio 21 d.

J. J.

METINIS SUSIRINKIMAS

„Lituanica“ futbolo klubo metinis narių ir rėmėjų susirinkimas įvyks šį sekmadienį, kovo 24 dieną, 1:30 val. klubo patalpose, 2614 West 69 St. Bus pranešimai apie veiklą, renkama valdyba ir svarbiausia – informacijos ir paskutinis pasitarimas apie kelionę į Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes Lietuvoje. Visi susidomėję kviečiami atvykti į susirinkimą.

Valdyba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Tel. 216-486-0889.

ŠALFAS S-gos informacija

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA (Augliai nuimami kabinete) Priklauso Holy Cross ir Christ Ignonienės 2434 W. 71 Street, Chicago, Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.) Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477; Rez. (708) 246-0087; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Valandos pagal susitarimą Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS Specialybė vidaus ir kraujos ligos Nechirurginis išsiplešusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. (1-312) 585-2802 Valandos pagal susitarimą Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS Dantų Gydytoja 3315 W. 55 St., Chicago, IL Tel. (1-312) 476-2112 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159 **DR. P. KISIELIUS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS DR. EUGENE MCENERY DR. JAMES BURDEN INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA 155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 81 St. ir Kean Ave., Justice, IL Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.) Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS 2454 W. 71st Street (1-312) 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348; Rez. (1-312) 779-5533 **DR. FRANCIS MAŽEIKAS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300; Rez. (708) 442-8297 **VIDAS J. NEMICKAS, M.D.** KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652 Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES DR. MAGDALEN BELUCKAS DANTŲ GYDYTOJAI Pensilvanijos nuolaida 4007 W. 59 St. Tel. (312) 735-5556 507 S. Gilbert, LaGrange, IL. Tel. (708) 352-4487

Cardiac Diagnostic, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D. S. PRASAD TUMMALA, M.D. SURENDER KUMAR, M.D. PETER STECY, M.D. Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527 **DR. ALGIS PAULIUS** ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. (1-312) 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. (708) 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-0055 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS Optometristas (Kalba lietuviškai) Tikrina akis, pritaiko akinius 2618 W. 71st St. Tel. (1-312) 737-5149 Val. pagal susitarimą Palos Vision Center, 7152 W. 127th St. Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v. Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA SPECIALYBĖ – PLAUKIŲ LIGOS 4700 W. 95 St. Oak Lawn, IL 60453-2533 Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS DANTŲ GYDYTOJA 10442 W. Cermak Rd. Westchester, IL 60153 Tel. 708-531-1113 Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą Kabineto tel. (1-312) 776-2880. Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C. Specialybė – Vidaus ligų gydytojas Kalbama lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus 1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville, IL 60563 Tel. 1-708-527-0090 Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166; Namų (708) 381-3772 **DR. PETRAS ŽLIOBA** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6. Šeštadieniais pagal susitarimą

F. K. „Lituanica“ talkininkai iš Lietuvos: Giedrius Grigas, Rolandas Siniakovas, Gediminas Vilkelis ir Artūras Savukynas.

GYVENIMO BŪSENA

Didžiojo Šeštadienio išpūdin-gose Velykų vigilijos pamaldose daugelyje parapijų matysime suaugusius žmones, kurie metus ar ilgiau ruošėsi priimti katalikybę, mokėsi tikėjimo tie-sų, krikščioniško katalikiško gyvenimo ir apsisprendė, jog katalikiškoji krikščionybė yra brangiausias turtas, dėl kurio verta viską paaukoti. Tai verčia ir katalikais gimusius iš naujo permąstyti, kodėl jie yra ka-talikai.

Apie tai rašydama *Our Sun-day Visitor* laikraštyje, kun. J. Michael Miller pastebėjo, kad nors klausimas „Kodėl aš esu krikščionis“ yra giminingas klausimui, „Kodėl aš esu katali-kas“, jie nėra tie patys. Įmanoma būti geru krikščioniu, nesant kataliku. Bet kun. Miller specialiai lietė priežastis būti kataliku.

Jis rašo: „Daugumas mūsų, kurie šiandien esame prak-tikuojantys katalikai, gimėme katalikiškose šeimose, kurios pareigingai pasirūpino mūsų pakrikštyjimu, tuo būdu įrašy-dami mus į Bažnyčios gretas. Mes buvome katalikai, dar net samoningi nebūdami, nė neprae-ke. Kiti už mus tą apsi-sprendimą padarė. Tokiu būdu mes buvome ir katalikai kūdikiai ir katalikai vaikai ir katalikai paaugliai. Bet tu aplinkybių nepakanka išaiš-kinti, kodėl suaugęs žmogus būtų kataliku“.

Kadangi katalikų Bažnyčioje yra praktikuojamas kūdikių krikštijimas, daugelis žmonių save laiko katalikais grynai dėl to, kad jie taip buvo užauginti. Dažnai toji katalikišką reiš-kia ir įvairiomis vaikys, teįte igytomis aprašais ir ženkais: jie dėvi medaliukus, kabina kryžių namuose ant sienos, kuniga vadina „Tėve“, ar „Tėveli“. Ir jie daugiau mažiau išlaiko ryšį su Bažnyčia. Jie niekuomet neturėjo ryšio su kitomis tikybomis ar reli-gijomis, nors tik epizodiškai vykdo religinę praktiką. Kadangi jie niekuomet for-maliai neišstojo iš Bažnyčios, jie lieka tuo, kuo jie nuo mažens buvo. Jiems buvimas kataliku yra panašus į buvimą lietuviu ar amerikiečiu. Tai tik gyvenimo faktas.

Beje katalikybė yra ir stam-bus kultūrinis reiškinys: ar galima įsivaizduoti, pavyzdžiui, nekataliką lenką? Be abejo, komunistinėje Lenkijoje užaugo gal net šimtai tūkstančių samoningai netikintųjų žmonių, bet jiems neįmanoma reikšti savo kultūrinę identitetą, nenaudojant katalikiškų apei-gų, išraiškos formų. Ir nors Lietuva niekuomet taip visuoti-niai nesutapatino tautybės su katalikybę, kaip Lenkija (Lietuva per visus šimtmečius buvo tolerantiškesnė kitoms tikyboms) ir nors šiandieninėje Lietuvoje vargu ar daugumas gyventojų yra samoningi, prak-tikuojantys katalikai, atgims-tančioje Lietuvoje ir tikintys ir netikintys dalyvauja ir organi-zuoja manifestacijas, kurios nie-kuomet neapsieina be katalikiš-kių apeigų. Ir tai gera. Tai, be abejo, vienas stipriausių būdų, kaip Dievas žmones kviečia jį geriau pažinti, juos patraukti. Bet tai toli gražu ne viskas.

Anot kun. Miller, suaugę žmonės, ar kūdikiai būdami krikštyti ar ne, anksčiau ar vėliau patys turi apsispręsti – ar likti/tapti katalikais, ar ne. Dažnai, kai tik kultūrinę katali-kybę turintys katalikai išgirsta, kad išganyti gali būti ir neka-talikai, jie kartais susimašo ir ją meta, lyg vienintelę priežas-tis, kodėl kas nors norėtų būti

kataliku, tai kad turėtų bent galimybę patekti dangun po mirties. Tačiau ir tai nepakan-kamas argumentas būti katali-ku.

Kai kam katalikiškoji krikš-čionybės forma yra idealiausia – lygiai tokia, kokią jie patys sau susikurtų, jei galėtų ar su-gebėtų. Jiems Katalikų Bažny-čia atrodo esanti lygiai tokia, kokios pats Kristus norėtų. Jie džiaugiasi jos didingų paminklų grožiu, jos puoselėjama kultūra, jos giesmių ir muzikos grožiu, jos intelektualiniais, mokslia-niais lobiais. Jiems taip pat yra įspūdinga Bažnyčios kova už prispaustusius, jos plačiašakiai labdaros ir artimo meilės dar-bai, jos kankinių ir šventųjų į gilią senovę nusitęsiančios eilės. Tokie katalikai patys nu-sprendė, kokią jie įsivaizduotų tobulą Bažnyčią, ir ją rado.

Tačiau, kadangi jie įsivaiz-duoja Bažnyčią tobulą, anksčiau ar vėliau jie katalikybę nusivils, nes anksčiau ar vėliau jie ras, kad ji ne tik nepatenkins kokio nors jų iš anksto statomo tobuly-bės kriterijumo, bet dar pra-dės reikalauti, kad jie tą kri-terijumą savyje keistų. Nes pa-galiau ne žmonės veda Bažny-čią, o Dievas ją, ir dėl to ji veda žmones, o ne atvirkščiai.

Ir pats tikėjimas, katalikybė, giliausia prasme nėra asmens, individo pasirinkimas, net ir su-augusio krikščio, o Dievo žmogui duotoji malonė, kurią jis tik pasirenka priimti ar atmes-ti. Tai Kristus sako šv. Jono evangelijoje: „Ne jūs mane išsi-rinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau, kad eitumėte, duotumėte vaisių ir jūsų vaisiai išliktų“ (Jn 15:16). Nepasirink-ties malonę priimti ir su ja kooperuoti, negali žmogus duoti Kristaus darbų vaisiaus. Nežiū-rint kaip atsiktiktinumo apspres-ta mums gali atrodyti mūsų katalikybė, Dievo plane atsiktiktinumo nėra. Jis pasi-rinko mus ir pakvietė. Jei stovime prieš klausimą, ar rink-tis ar nesirinkti būti kataliku, žinokime, kad jau Dievas mus yra pakvietęs, rašo kun. Miller.

Jis toliau rašo: „Esu katalikas ne dėl to, kad buvau pakankamai išmintingas, ar doras, ar kad padariau pakankamai gerų darbų, o dėl to, kad Dievas mane pasirinko. O šv. Paulius seniai jau rašė, kad Dievas nevi-sada pasirenka gudriausius (1 Kor 1:26-28). Vienas katalikų rašytojas yra taip parašęs: „Mes, gavę katalikybę, esame panašesni ne į lenktynių laimėtoją, o į loterijos laimė-toją“.

„Nors man daug kas Katalikų Bažnyčioje patinka, rašo Miller, „aš ne dėl to esu katalikas. Tos emociinės priežastys, tie dalykai, kurie man patinka, teikia pasi-tenkinimą, yra šaltiniai daly-kai, ne priežastys, kodėl esu katalikas. Nors buvimas kataliku duoda man labai konkrečią pasaulėžiūrą, požiūrį į gyvenimą, pasaulį, į realybę, aš pasilieku kataliku, nes Bažnyčia mane suformavo tuo, kas aš esu. Nors kai kurie reiš-kiniai dabartinėje Bažnyčioje mane jaudina, net ir pykina ar nuvilia, katalikybė yra mano dalis, taip, kaip mano rankos ar kojos. Atsisakęs katalikybės, aš atpačiu kitu žmogumi“.

Kai per Didžiojo Šeštadienio Velykų Vigilijos pamaldas pamatome žmones, kurie neres-tas pažinę ir kitas krikščionybės formas pasirenka būti ka-talikais, ir ju skaičiai kasmet daugėja, suprantame, kad nesame tik šiaip sau „gene-riški“ krikščionys, o konkrečiai katalikai krikščionys, ir kad tai sudaro didelį skirtumą.

a.j.z.

IŠGAUTI LIETUVOS PRIPAŽINIMUI – SUJUNGTOMIS JĖGOMIS

Dėl savo nepriklausomybės

Lietuva padarė viską, ką galėjo. 1990 m. vasario mėnesio pabaigoje išsirinko Aukščiausiąją tarybą (parlamentą), 1990 kovo 11 d. Aukščiausioji taryba paskelbė atkurianti Lietuvos nepriklausomybę, vėliau naujoji Nepriklausomos Lietuvos val-džia, visų Lietuvos žmonių remiama, atlikę Gorbačiovo užkrautą blokadą, visokius grasinimus, grėsmojimus. O 1991 sausio 13 parodė, kad Lietuvos žmonės nepaprastai didvyriškai moka savo laisvę ginti, nuogomis rankomis sto-dami prieš Gorbačiovo atsiųstus tankus ir dėl laisvės mirti. Jie nepabūgo sovietų kariuomenės jėgos, nepabėgo, bet parodė pasauliui, ko iš tikrųjų Lietuvos žmonės verti. Ir pasaulis turėjo labai susigėsti.

Dar daugiau. To Kruvinajo skemdenio ne tik neįbaiginti, bet dar net padrasinti, Lietuvos žmonės vasario 9 d. demokra-tišką plebiscitą devyniasdešimt vienu nuosimū balsavusiu (septyniasdešimt šešiais nuo-simčiais turinčių teisę balsuoti) pasisakė už nepriklausomybę.

Ar daug tokių gausių laisvos valios pareiškimų yra patyru-sios ir senosios Vakarų demokra-tijos? Visi tie praėjusių metų įvykiai Lietuvoje ir lietu-vių tautos bei daugumos kitų Lietuvos gyventojų laikysena per daug aiškiai rodė pasauliui, o taip pat ir Kremliui, jog Lietu-vo žmonės nenori nieko mažiau kaip tik Nepriklausomybės!

Nepriklausomą gyvenimą pradėję prieš metus, jie kreipė-si į okupantą, reikalaudami o-kupaciją panaikinti, nepriklau-somybę tuojau sugrąžinti, o i Vakarų pasaulį – ją pripažinti. Kreipėsi gal net keliasdešimtą kartą: iš pradžių viešomis susizinojimo priemonėmis, vėliau telegramomis, dokumen-tuotais raštais, asmeniškai. Buvusi premjerė Kazimiera Prunskienė, jos kabineto minis-teriai, Aukščiausiosios tarybos nariai, pagaliau ir pats tarybos pirmininkas iš tikrųjų į JAV Nepriklausomos Lietuvos presi-dentas prof. Vytautas Lands-bergis apkeliavo visas didžiuos Vakarų valstybių sostines, offi-cialiai lankė tu valstybių viršūnes, net ir patį JAV prezidentą Bush ir prašė pripažinimo. Atgarsis – tik viena mažytė Islandija. Už Lietuvos pripažinimą jai didelė

BRONIUS NAINYS

padėka ir didelė garbė. Bet daugiau kol kas nieko.

Ką daugiau Lietuva begali pa-daryti?

O pripažinimo Lietuvai bū-tinai reikia. Kitaip Gorbačiovas nuo Kremiaus apinasrio jos nepaleis, nebent Sovietų Sąjunga visiškai subyrėtų ir išsiskirstytų į atskiras vals-tybes. Tačiau taip pat žinome, jog Gorbačiovas bet kokia kaina, net ir kruvina jėga, ban-dys ją išlaikyti.

Tad kokia išeitis? Jos ieškoti belieka tik išeivijoje, jeigu ta išeivija ką nors gali ir iš viso ką nors reikšia.

Bet tas klausimas vis dėlto neaiškus. Rimto atsakymo į jį dar niekad nebuvo ieškota. Taip. Išeivija Lietuvos nepri-klausomybę remia, dėl jos viso pripažinimą kaip nors išstene-tų, tuojau jį pasektų Kanados ir Australijos vyriausybės, paskui jau ir Didžioji Britanija, netrukus Prancūzija, o gal ir šiuo metu atsargiausia Vokie-tija. Jeigu bent kokios trys ar keturios iš šių valstybių Lietuva pripažintų, ją pripažintų ir visos kitos mažosios Europos vals-tybės, dar kelios iš Pietų Amerikos, ir Gorbačioviui nieko kito nebektų, kaip tik Lietuva nuo Kremiaus vadelių paleisti.

Bet kaip prispausti G. Bush? O reikia jam didelio spaudimo. Lengvai jis nepasiduos, nes per daug į Gorbačiova įtikėjęs. „Kolasaliskai kvailai“, sako „New York Times“ skiltininkas William Safire, bet įtikėjęs. „Galima būtų prispausti“, sako mums labai mielas tik neseniai atrastas lietuvis JAV Atstovų rūmų narys iš Texas Bill Sarpalius. Bet reikia labai ir labai daug darbo. Tokį darbą Amerikos lietuviams ir noriu pasiūlyti. Jeigu Amerikos lie-tuviai tik atliktumė, tikrai galėtumė pasididžiuoti Lietu-vai daug padėję ir labai daug pa-darę. Todėl ir reikia šio darbo imtis. „Juk tokį darbą mes ir dirbame“, prabilis ne viena ka, nors Lietuvos labai daranti grupė ar pavienis JAV lietuvis, ir jie bus teisūs. Dirba Lietu-vių Bendruomenė su visais padaliniais, dirba daug šalia jos įsisteigusių jungtinių visuose JAV pakraščiuose, dirba ir Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai, kruta ir Vlikas. Tačiau visi jie dirba kažkaip kiekvienas atskirai, kiekvienas pagal savo supratimą ir išmonę.

Kaip jau ne kartą ir JAV, ir visi kiti lietuviai išeivijoje ir

Lietuvoje isitikino, prezidentas Bush Lietuvos pripažinti nenori ir tikriausiai niekada nenorės, nebent taip padaryti jam pa-tartų pats Gorbačiovas arba jį pakeitęs naujas Sovietų prezidentas – liberalas ir demokratas. Bet tokio žmogaus sovietuose kol kas dar nematyti. O pats Bush nusisuko ir nuo mūsų 50 metų puoselėjamas aneksijos nepripažinimo poli-tikos, užuot ją vykdes, pavers-damas tik bereikšmiu, nuolat kartojamu, žaidimu. Nepripa-žįsta Bush okupacijos aneksijos, bet nepripažįsta nė nepriklau-somybės. Kokia čia logika?

Jeigu sutinkame, kad Lietuvai pripažinimo reikia, nesunkiai turėsime sutikti, kad labiausiai mums reikia jo iš JAV vyriausy-bės. Jeigu G. Bush tokį pripažinimą kaip nors išstene-tų, tuojau jį pasektų Kanados ir Australijos vyriausybės, paskui jau ir Didžioji Britanija, netrukus Prancūzija, o gal ir šiuo metu atsargiausia Vokie-tija. Jeigu bent kokios trys ar keturios iš šių valstybių Lietuva pripažintų, ją pripažintų ir visos kitos mažosios Europos vals-tybės, dar kelios iš Pietų Amerikos, ir Gorbačioviui nieko kito nebektų, kaip tik Lietuva nuo Kremiaus vadelių paleisti.

Bet kaip prispausti G. Bush? O reikia jam didelio spaudimo. Lengvai jis nepasiduos, nes per daug į Gorbačiova įtikėjęs. „Kolasaliskai kvailai“, sako „New York Times“ skiltininkas William Safire, bet įtikėjęs. „Galima būtų prispausti“, sako mums labai mielas tik neseniai atrastas lietuvis JAV Atstovų rūmų narys iš Texas Bill Sarpalius. Bet reikia labai ir labai daug darbo. Tokį darbą Amerikos lietuviams ir noriu pasiūlyti. Jeigu Amerikos lie-tuviai tik atliktumė, tikrai galėtumė pasididžiuoti Lietu-vai daug padėję ir labai daug pa-darę. Todėl ir reikia šio darbo imtis. „Juk tokį darbą mes ir dirbame“, prabilis ne viena ka, nors Lietuvos labai daranti grupė ar pavienis JAV lietuvis, ir jie bus teisūs. Dirba Lietu-vių Bendruomenė su visais padaliniais, dirba daug šalia jos įsisteigusių jungtinių visuose JAV pakraščiuose, dirba ir Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai, kruta ir Vlikas. Tačiau visi jie dirba kažkaip kiekvienas atskirai, kiekvienas pagal savo supratimą ir išmonę.

Tokio Lietuvių klubas, susirinkęs Vasario 16 proga, pasidalino žiniomis apie Lietuvą. Iš k. į d.: Rimantas Vaitkus, Irene Kunii, Johiči Takasaka, Gilius Gaska, Algirdas Kudrys, Dalia Šmambarytė, Petras Šlekys, Kristina Gedvilaitė.

Gera! Jie visi daro. Kiekvienas jų darbas Lietuvai naudingas ir reikalingas, tačiau šiuo metu gal nebūtina esminis. Esminis ir pagrindinis uždavinys šiuo metu yra atkurtos Lietuvos nepriklausomybės, jos vy-riausybės pripažinimo išga-vimas. Ir tas uždavinys yra sku-bus, jeigu jau nepaveiluotas, nes kas žino, ką Gorbačiovas darys kovo 17 d. gavęs sovietų pri-tarimą išlaikyti imperiją vienaityje. Didelis ir sunkus Damoklo kardas ant Vilniaus tebekabo.

Kaip Bill Sarpalius sako, pri-spausti Bush galima JAV kongreso pagalba. Mums iš jo reikia jau nebe moralinės rezo-lucijos, bet prezidentą Bush ipareigojančio įstatymo. Mūsų teisininkai sakys, kad ir toks įstatymas nieko nepadės, nes bus nekonstitucinis ir Bush nuo jo vykdymo galės išsisukti, tačiau vargu ar JAV presiden-tas tokiu keliu eiti bepanorėtų. Jis gali pasirodyti per daug akmenutas. Tačiau kaip ten bebūtų su tomis teisinėmis plo-nybėmis, kito pasirinkimo mes kaip ir nebeturim. Prie paties prezidento Bush prieiti mums labai sunku, prie jo nieko nelai-mim, todėl pripažinimo iesko-jimo kelias ir belieka tik per Kongresą.

Kelionę matau maždaug tokią. Pirmiausiai reikia surasti Atstovų rūmų narį ar senatorių, sutinkantį tokio Bush iparei-gojančio įstatymo projekta paruošti ir Kongresui pasiūlyti. Suruošti po kelis antrininkus jam paremti. Išeivij uždavinys tada būtų sumedžioti pakankamai balsų tokiame įstatymui Kongrese priimti. Taip priim-tą įstatymą prezidentas greičiausiai vetuotų. Reikia turėti balsus vetavimui nugalėti. Aišku, kad darbas

mums nepaprastai sunkus. Jam atlikti reikia energingos va-dovybės ir labai geros organiza-cijos. Pirmiausiai reikia suras-ti bent 535 lietuvių, sutin-kančius „pristoti“ prie kiek-vieno kongresmano ir sena-toriaus, nuolat su juo palaikyti ryšius, jį informuoti, skatinti, raginti ir įtikinėti, kol tik jis ar ji sutiks už mūsų reikalus balsuoti. Tie lietuviai turi būti surasti ne Washington, bet kongresmanų bei senatorių gyvenvietėse. Kur nėra lie-tuvių, susisiekti kitataučius. Visa jų veikla turi būti derinama iš vienos centrinės vadovybės, kad jie visi pūstų į tą pačią dūdą. Aišku, kad tarp šiuo metu mūsų visai išskirai-pusios visuomenės, visomis kryptimis veikiančių Bendruo-menės padalinių ir kitų grupių bei pavienių asmenų toks suderinimas vienam tonui būtų labai sunkus, bet netikui, kad būtų neįmanomas. Išmintingi, patyrę ir darbštūs vadovai tai atlikti sugebėtų. Atskira tema būtų tokios organizacijos kū-rimas, todėl ją atidekim kitam kartui. Dabar tik kviečiu pas-tyrstyti čia pasiūlytą uždavinį: visus kitus darbus laikinai at-i-dėjus į šalį, visas jėgas jungti tik tam vienam tikslui – iš JAV valdžios išgauti Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą.

Jei krikščioniškoj viešpatijoj centras yra Dievažmogi, tai antikrikščioniškoj – žmogadai-vis, kaip kolektyvinės jėgos reiškes. Jei krikščioniškoj reiškes, tai antikrikščioniškoj pabrėžiama jo nelais-vė, visišką pajungimas kolektyvui, kurio vardu kalba ne išrinktasis, o gebas diktuoti kolektyvui.

Pr. Gaida

DIENORAŠTIS IŠ VOKIETIJOS

RIMVYDAS SIDRYS

6

Kai prancūzų dalinius pakeitė marokiečiai, išėjo iš mados ir laikrodžiai. Į gatves pasipylė užsie-niečiai, belgai, olandai, čekai, lenkai, pabaltiečiai. Jie išsikyrė iš minios, nes visi nežinojo savo valstybių vėlia-velas ant švarkų atlap. Labiausiai metėsi į akis vie-nintelis Tuebingeno amerikonas, kuris buvo prisisiu-ves vėliava per pusę švarko. Buvo lengva užmegzti nau-jas pažintis, pasidalinti žiniomis su tais, kurie turėjo radijus, padejuoti, kad maisto nėra. Visos krautuvės ir valgyklos buvo užsidariusios. O duonos keptuikas, pirktas dar prie Hitlerio valdžios, baigėsi.

Bet štai pasklido gandas, kad atsidarė valgykla. Gandas buvo vargiai tikėtinas, nes valgykla nėra buvo gimnazijos patalpose. Tačiau patikrinti reikėjo, va-karienės metu nuėjom į Uhlando gimnaziją.

Aks iš pradžių nenorėjo tikėti tuo vaizdu, kuri radom gimnazijoj. Prancūzų kareiviai šinkavo sriubą didelėse lėkštėse. Prieš juos ant stalo buvo sukrauta kalnai, duonos riekių. Kalnas juodos duonos! Kalnas baltos duonos. Nereikėjo duoti kortelių, nereikėjo mokėti pinigų, reikėjo tik pasirašyti pavardes ir tautybę. Suvalges sriuba galėjai imti antrą lėkštę, o duonos – kiek tik nori! Nejaugi tikrai karas baigėsi, nejaugi daugiau nebereikės duonos taupyti? Gal aš vis tiek slapčia įsidėsiu duonos rieki į kišenę. Kas gali žinoti...

PIRMOJI TARNYBA

Snausdamas sėdėjau traukiny prie lango i kuri

taškėsi smulkūs lietaus lašeliai. Tingiai, tarytum neišsimiegojęs, tripseno traukinys per Švabiją. Buvo tamsu ir drėgna, pamazų slinkto tos valandos, kurias žmogus mažiausiai pažįsta, – tamsiai pilkos, užsimerkusios ankstyvojo ryto valandos. Stebėjau pro langą slenkančius švabų namus ir sodus, bet mintys vis grįžo prie to paties, – ar gausiu šiandien darbą. Ar bus lemta suskambėti naujam akordui mano gyvenime. Ligi šiol skambėjo tik uvertūra. Tik prieš porą mėnesių atsiėmiau diplomą, tegu ir ne perga-mentini, bet iškilmingai įrašytą popierių. Jo apacioje, po visų iškilmingų žodžių buvo: „įgautų pilnas praktikos teises, jei jis būtų Vokietijos pilietis“. Taip, Vokietija siūlė mokslą, bet ne darbą. Buvo didelis gydytojų perteklius, iš fronto grįžę gydytojai neturėjo kur dingti. Tas faktas labai vaizdžiai stojosi prieš akis, kai bandžiau laimėti Tuebingeno akių klinikoje, ten kur buvo praleista daug laimingų valandų bestudijuojant. Oberarzt'as man maloniai patapšnojo per petį: – „Talkininko vieta klinikoje? O, kolega, jūs neturite supratimo kaip yra su personalu. Štai mes turim ketu-rius asistentus ir dvyliką talkininkų asistentų. Ar norit būti tryliktas?“

Traukinys vis dundejo per brėkstantį rytą. Prisi-miniau kitą traukinį, ekspresą, kuris mane nešė palei Reino krantą, pro plūduriuojančius baidokus, pro ant kranto uolų stūksančias pilis. Aš Wiesbadene. Akių klinikoje, prieganyje jaunas docentas išmėgia žiūrį man į akis. – „Vietų neturim, nei apmokamų nei voluntierinių“. Ir vis toliau žiūri man į akis lyg norėdamas rasti juse ką nors patologiško. Aš sumo-bilizuojau visą savo gerą valią ir darbo troškimą ir pasiūniau visa tai per savo akis. – „Apie apmokamą vietą aš negalvoju, aš tik norėčiau išnaudoti tą laiką iki galėčiau emigruoti“. – „Ak, jūs norit emigruoti? Prašau į vidų, prašau sėsti“. Iš laimėjau, tarp mūsų užsimezgė žmogiškų santykių siūlas. Šaltasis docen-

tas rūpintis mane įterpti į kliniką. Jis jau visai šiltai prašo mane užėti rytą. Ne, be to, kad jis buvo pajutęs bendrą interesą. Tuo laiku pusę vokiečių jaunų daktarų ieškojo kur emigruoti. Prisiminiau kaip neseniai lietuvių kandidatų grupė emigruojančių egzaminus. Docentas juos išegzaminavęs ir pasveikinęs su sėkmingais rezultatais, pridėjo savo prašymą: – „Jūs važiuojat į Ameriką. Kai ten nuvažiuosit prisiminkit mane. Jei atsisar kur nors Amerikoje šlavėję ar kiems-sargio vieta, praneškite man, aš mielai ją imsiu ir dirbsiu. Čia mums ateities nėra“. Mano Wiesbadeno docen-tas turbūt tokiais pat lūkesčiais gyveno. Viena graži diena Wiesbadene, pilna vilčių ir svajonių, o kita dieną nusivylimas. – Labai gaila. Es tut mir Leid. Bur-mistras nesutinka jus priimti.

Tema kartojasi ir Heidelberg, Frankfurte, Stutt-garte. Visur tas pats jau pažįstamas tonas, tos pačios frazės, tas pats „Es tut mir Leid“. Jau nusibosta sėdėti laukiamuosiuose, prašyti, nusibosta nirsti dėl nepasisekimo, nusibosta gyventi. Po mėnesių įtempto darbo ruošiantis egzaminams, kada kiekviena valan-da buvo svarbi ir reikalinga, dabar klaiku buvo žiū-rėti kaip valandos bėga tuščios. Pamatai kaip bėges upelis nustoja čiurlenti, vanduo nustoja mirguliuoti, paviršius apsikloja šapaliais, lapais tarp kurių šliaužioja vandens blusos. Pirma tyras vanduo atsimie-šia dumbly. Gyvenimo srovė sustoja, dienos susidėjo iš pusrėčių, pietų, vakarienės, knygų skaitymo ir tuščių pasikalbėjimų. Vis labiau graužė jausmas, kad dienos eina veltui, nusibosdavo vegetuoti, iš vidaus kildavo maištas: – baigta, taip ilgiau negali testis, norom ar nenorom kas nors turi įvykti. Tokia tai dieną pa-skaiciau skelbima, kad Schombergas KZ kapinyne ekshumacijos darbas ieškomas mediciniškas personalas.

(Bus daugiau)

Šv. Kazimiero statula prie Dievo Motinos šventovės Clevelande. Statula sukūrė skulpt. R. Mozoliauskas.

Nuotr. V. Bacevicius

AUKA LIETUVAI – SVARBIAUSIAS PRIJORITETAS

Vasario 17-sios sekmadienį Clevelandas minėjo 73-ą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Ji aplamai ne daug kuo skyrėsi nuo kitų per daugelį metų buvusių minėjimų, išskyrus kovo 11-sios nepriklausomybės atstatymo šventės įjungimą.

Visos iškilmės koncentravosi Dievo Motinos šventovėje ir tos parapijos auditorijoje. Šv. Jurgio bažnyčioje ši sukaktis taip pat buvo prisiminta.

Prie Laisvės paminklo pakeltos vėliavos. Šventovėje dalyvavo organizacijos su savo vėliavomis. Giedojų parapijos chorai, vadovaujamas muz. Ritos Kliorienės.

Per 500 klevelandiečių susirinko iškilmingam minėjimui Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Minėjimą pradėjo LB Clevelando apylinkės pirm. Vytautas Brizgys. Įneštos vėliavos, sugiedoti himnai kartu su Clevelando vyrų chorą. Invokacija kun. Gediminas Kijauskas, SJ, prašė Viešpatį saugoti ir globoti Lietuvą, žengiančią į laisvę ir nepriklausomybę. Tauta, iškęsusi daug skaudžių bandymų, nepalūžė. „Duok drąsos ir ištvermės. Viešpatie, kad pasiektume laisvę ir galėtume Tau giedoti padėkos giesmę“.

Algis Miškinis, LB apylinkės vicepirmininkas, perskaitė Vasario 16-sios ir Kovo 11-sios aktus. Pagerbti žuvusieji už laisvę, partizanai, Kovo 11-sios herojai. Prisiminti Clevelande gyvenę savanoriai kūrėjai

Barniškis ir Johansonas. Programą sklandžiai vedė Viktorija Lenkauskaitė, apylinkės valdybos narė jaunimo reikalams. Perskaitytos Ohio gubernatoriaus George Voinovich, Clevelando mero Michael White, apskrities komisinių, miesto tarybos, Euclido miesto sveikinimai ir proklamacijos. Žodžių sveikino latvių, estų, lenkų Solidarumo, kroatų, Ohio valstijos seimo atstovai.

Dėl susidėjusių svarbių šeimos reikalų, JAV valstybės departamentu pareigūnas Paul A. Goble iš Washingtono neatvyko, todėl pagrindinis šio minėjimo prelegentas Viktoras Nakas dalį savo kalbos angliskai kalbančiai auditorijai perdavė anglų kalba, pabrėždamas, kad kai per 50 metų

Lietuva buvo izoliuota nuo pasaulio, lietuvių išeivija visomis galimomis priemonėmis skelbė pasauliui tikruosius okupacijos faktus. Išeivijos nuopelnas yra ir išlaikymas okupacijos nepripažinimo tęstinumo. Krašte lietuviai yra stiprus avangardas demokratijos ir nepriklausomybės siekių sovietinėje imperijoje. Amerikos prezidento pragmatiškas požiūris, norint išlaikyti ir stanciją sovietinę imperiją, buvusi klaida. Dabar jau atrodo, kad Lietuvos laisvės siekimai yra labiau suprantami. Dvi skirtingos vizijos: Gorbačiovo – išlaikyti ir išsaugoti imperiją ir prez. Landsbergio – vėl atgauti pilną nepriklausomybę Lietuvai ir Pabaltijo kraštams.

Lietuvių Informacijos centro Washingtono vedėjas Viktoras Nakas gerai paruošė ir sklandžiai perduota kalba klausytojams priminė sausio 13 kraujo auką ir sovietinį neapsiskaičiavimą – pralaimėjimą. Kalbėjo apie tautos ryžtą siekiant nepriklausomybės, baimės nusikratymą, apie pasaulio ir rusų demonstracijas Maskvoje, kur 300,000 skandavo „už jūsų ir mūsų laisvę“. Lietuva yra tapusi tarptautine problema, o ne sovietų vidaus reikalas, kaip okupantas nori įtikinti Vakarų pasaulį. Pasaulio bendrosios komunikacijos priemonės paskleidė pasauliui tokią informaciją, iš kurios Vakarai galėjo susidaryti tikrąjį vaizdą apie klaidingai besišypsantį Gorbačiova. Tai didelis patarnavimas Lietuvai, Pabaltijui ir kitoms respublikoms, siekiančioms nepriklausomybės.

Prelegentas nemažą savo kalbos dalį skyrė žvilgsniui į išeivijos šių dienų svarbiausius uždavinius, darytas klaidas praityje ir radimui būdų kaip ateityje galėtume geriau padėti Lietuvai. Neturėjome planingo darbo, sistemos, stoka koordinacijos, profesionalų ir resursų stoka. Kažkodėl skeptiškai buvo žiūrima į realią nepriklausomybę. Didelė problema – politinių ir kultūrinių resursų padalinimas. Prelegentas mano, kad metus ar dvejus pagrindinis demesys turėtų būti skiriamas paramai Lietuvai, prioritetas – aukos Lietuvai.

Besirūpinant politiniais reikalais, nevengtina ir taiklios, principingos, gerai apgalvotos kritikos net ir JAV prezidentui ir kitiems politikams. Tačiau reikalinga vengti isterijos tuos klausimus pristatant. Pagrindinis tikslas – nepriklausoma Lietuva. Plebiscitas parodė, kad 90% gyventojų pasisakė už nepriklausomybę. Jau paskiri kraštai pritaria nepriklausomybės siekiams. Ir JAV oficialūs asmenys jau vartoja „Nepriklausomybės“ žodį, vietoj anksčiau vartoto „apsisprendimo“. Bet pavojaus Lietuvai nėra praėję. Išeivijos uždavinį pirmumą turi apspręsti auka.

Gausi auditorija prelegentui dėkojo plojimais ir atsistojimu. Meninėje dalyje gražiai skambėjo Clevelando vyrų choro dainos: „Ramovėnų maršas“, „Tėviškele“, „Baltok tėveli“, „Kur tas kelelis“. Dirigentas muz. Raimondas Kavaliauskas. Minėjimą kartu rengė LB apylinkė ir Alto skyrius. Šiais metais LB apylinkė pirminkauja Vytautas Brizgys ir Alto skyriui – Algimantas Pautienis.

Aukos Lietuvos reikalams buvo renkamos paštu ir minėjimo metu. Iki šios dienos jau gauta daugiau negu 10,000 dol. Aukos tebeplaukia. Jau išsiųsta LB Lietuvos laisviniui – 5,000 dol., sausio 13-sios žuvusių šeimoms paremti 3,242 dol. ir „Dovana Lietuvai“ – 1,679.

V. R.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

LIETUVOS SVEIKATOS MINISTERIS

Lietingą kovo 17 dienos sekmadienį gausiai susirinkusius lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Ministeris dr. J. Olekas atvyko į JAV ir čia globojamas lietuvių centre Lemonte applanke Lietuvos respublikos sveikatos ministeris dr. Juozas Olekas, šiuo metu beieškantis JAV gausesnės medicinos ir medikamentų pagalbos Lietuvai.

Europos valstybių ir iš kitur. Nors ji sudaro tik apie 10 procentų lietuvių reikalingų vaistų ar priemonių, jos gavimas yra labai reikšminga ir moralinė pagalba Lietuvos žmonėms.

Ministeris dr. J. Olekas pabrėžė labai reikalingą Lietuvos medicinos personalo tobulinimosi reikalą Vakarų pasaulyje ir šio pasaulio indėlį Lietuvos medicinos ir farmacijos pramonės išplėtimą. Šiuo metu Lietuvoje yra tik trys farmacijos gamyklos: Vilniuje, Kaune ir Širvintuose, o jų reikalinga žymiai daugiau. Svečias paminėjo, kad JAV yra apie 1,000 lietuvių gydytojų. Jei kiekvienas aplankytų Lietuvą ir porą savaičių pabendrautų su Lietuvos medicinos darbuotojais, jei atvyktų su priemonėmis, Lietuvos sveikatos apsauga pakiltų daug aukščiau. Svečias dėkojo Jonui Bobeliui Washingtono už sutvarkytus jo pasiūlymus JAV senate, kongrese ir su sveikatos įstatymais, iš kurių tikisi paramos Lietuvai.

Atsakydamas į klausimus paminėjo, kad iš Vakarų gauta nemokama medicinos parama neteikiama vaistinėms, kad į turgus nepatenka, kad santykiai su Caritas vaistų dalinimu yra geri, kad demonstruojama Maskvos priespauda, tankiai ir žudynės Lietuvos laisvės siekimo nenuslopins.

Svečias JAV LB krašto valdybos ir Lemonto apyl. vardu sveikindamas padėką „Mercy Lift“.

Svečias aplankė ir Madison, Wisc., miestą, kuris turi seseriškų ryšių su Vilniumi. Šio miesto universitete formuojama medicinos mokslinio pasikeitimo programa su Lietuvos medikais. Turėjo pasiūlymą ir su lėšų valstyje pareigūnais, kurie medicininę paramą Lietuvai nusprendė siųsti tiesiai į Vilnių.

Br. Juodelis

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

Pasinaudokite patarnavimu mūsų išplėstu ir įvairiausių ekonominių bendradarbiavimų su LIETUVA.

VAISTAI. Galime pasiūlyti visus moderniausias vaistus, gaminamus VAKARŲ EUROPOJE.

Medžiagos. Siunčiame anglišką ir kitokias medžiagas, gatavus rūbus, sportinius kostiumus, sportinius batus, etc., elektronines prekes.

Siunčiame iš Anglijos arba nuperkame Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų gamybos automobilius: Lada nuo \$7200, Samara nuo \$9000.

PALIKIMAI pervedami į Lietuvą arba kitus kraštus kliento pageidaujama valiuta.

Visos finansinės ir banko operacijos atliekamos aukščiausiu kursu. Specialus rublio kursas.

Priimamos įvairių terminų investicijos.

BALTIC STORES & CO., (Z. Juras)

11 London Lane, Bromley,

Kent, BR1 4HB, England.

Tel. 081 460 2592.

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK

2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK

4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

AMTECH REFRIGERATION & APPLIANCE CO.
Guaranteed Repairs Since 1958
FAST & CONVENIENT IN HOME OR CARRY IN SERVICE
MAJOR APPLIANCE SPECIALIST
• Air Conditioners • Refrigerators
• Freezers • Gas & Electric Ranges
• Microwaves • Washers • Dryers
• Dishwashers • Disposals
LICENSED BONDED INSURED
• Call for Details
NORTH
6121 W. Addison 312-286-8700
SOUTH
3615 W. 95th Evergreen Pk. 708-423-0441
Juozas Pilikaitis, Serv. Mgr.

DRAUGE GAUNAMI RELIGINIAI LEIDINIAI

KRISTAUS KANČIA. Kl. Brentano. 349 psl.	\$1.00
MARIJA DANGUJE IR ŽEMĖJE. Vysk. V. Brizgys. 142 psl.	\$1.00
PRISIKELIMO ŽMONĖS. K. Barauskas. 221 psl.	\$1.00
MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnora, MIC. 445 psl.	\$1.00
ŠVENTOJI DVASIA — BAŽNYČIOS ATNAUJINTOJA. Prel. Vyt. Balčiūnas. 123 psl.	\$2.00
DĖKOJU. Šv. Eucharistija. J. Burkus. 202 psl.	\$7.00
IEŠKAU TAVO VEIDO. Alf. Grauslys. 360 psl.	\$10.00
MARIJOS ŽODIS FATIMOJE. Kan. P. Aleksa. 128 psl.	\$1.00
IEŠKANČIOJO PĖDSAKAI. Evangeliniai mąstymai. Kęstutis Trimakas. 267 psl.	\$10.00
MOTINA GAILESTINGOJI. Kun. dr. J. Prunskis. 119 psl.	\$1.00
AMŽINAS GYVENIMAS. Kun. J. Danielius. 68 psl.	\$1.00
MEILĖS UGNIS. Kun. dr. K. Matulaitis, MIC. 360 psl.	\$1.00
TRISDEŠIMT MEILĖS ŽODŽIŲ. Vysk. V. Brizgys. 167 psl.	\$1.00
NEGĖSTANTI ŠVIESA. Pranas Garšva. 351 psl.	\$1.00
MARIJOS LITANIJOS. V. Mikalaitis-Putinas. 65 psl.	\$1.00
MISŲ PASLAPTIS. Kun. J. Danielius. 77 psl.	\$1.00
LAIŠKAI ŽMONĖMS. Giovanni Papini. 215 psl.	\$1.00
NEIŠKIRIAMAI TRYS NEŽINOMIEJI. Vysk. V. Brizgys. 264 psl.	\$1.00
ARKIVYKUPAS M. REINYS, monografija. 245 psl.	\$7.00
VYSK. V. BORISEVIČIAUS GYVENIMAS IR DARBAI. Andrius Baltinis. 178 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZE BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM bangą.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.

Willow Springs, IL 60480.

Tel: (708) 839-2511. Tel-FAX 0870

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, Fla.

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METINĖ SUKAKTIS

Kovo 10 d. Daytona Beach lietuvių nausėdija iškilmingai paminėjo Lietuvos respublikos nepriklausomybės atkūrimo — kovo 11 d. metinę sukaktį, o taip pat prisiminta ir Lietuvos nepriklausomybės 73-čioji sukaktis.

Minėjimas pradėtas lietuviškais pamaldomis Prince of Peace katalikų bažnyčioje, Ormond Beach. Šv. Mišias atšavo kun. Ričardas Grasso. Mišių pradžioje jis prašė visus nuosirdžiai pasimelsti už kovojančias ir siekiančias nepriklausomybės Pabaltijo valstybes, o ypač už Lietuvą ir visus žuvusius, siekiant laisvės ir nepriklausomybės. Dvasiško žodis jautrus, raginantis maldose jungtis su tais, kurie kovoja už visos žmonijos ir savo tautų laisvę.

Šv. Mišių skaitymus lietuviškai atliko Kazimieras Barūnas, o pamaldoms iškilmingumo ir susikaupimo daug teikė choras Sietynas, giedodamas diena parinktas patriotines giesmes.

Tuojuo po pamaldų salėje vyko tolimesnis minėjimas. Jį pradėjo klubo pirmininkas Jonas Daugėla, pasveikindamas gausiai į minėjimą susirinkusius iš plačiųjų apylinkių tėvyninčius. Trumpa mintimi paryškino šios dienos prasmę, išskėlė kovojančios tautos vieningą ryžtą ir meilę Lietuvai. Skatino glausti gretas vieningam darbui ir teikti paramą mūsų veiksniams. Idomų ir jautrų pranešimą apie įvykius Lietuvoje padarė žymus sporto veikėjas, žurnalistas, ŠALFAS s-gos valdybos ir išvykos į pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje šią vasarą komiteto vicepirmininkas Vytautas Grybauskas.

Jis sausio pabaigoje viešėjo Lietuvoje, dalyvavo svarbiuose pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinio komiteto posėdžiuose, kalbėjosi su prezidentu Vytautu Landsbergiu, parlamentarais, dalyvavo parlamento posėdyje, aplankė daugelį miestų, kur vyks sporto varžybos, buvo susitikęs ir tarėsi su didesniųjų miestų burmistras. Visur jis buvęs nuosirdžiai sutiktas, ir pasitarimai buvę ypač naudingi vykstančiams į šią šventę Šiaurės Amerikos sportininkams.

Ta proga Vytautas Grybauskas papasakojo ir savo patirtus Lietuvoje įspūdžius po sausio 13 okupantų įvykių žudynių.

Jis savo įspūdžius pasakojo susijaudinęs, o taip pat ir besiklausantys jų ne vienas nubraukė ašarą. Jis aplankė televizijos ir radijo bokštą, spaudos rūmus, parlamentą. Šiurpūs vaizdai. Prie parlamento aikštėje rado dieną ir naktį būdinčius ir kaskart iš kitų vietovių budėti atvykstančius tėvyninčius. Jie sušalę, šildėsi prie ugnies, bet dvasioje milžinai. Girdėti gražios dainos, jautrios maldos. Jų šūkis — mes laimėsime! Žemaičiai, aukštaičiai, dzūkai ir visa Lietuva budi, kad nepriklausomybės simbolis — parlamento rūmai nebūtų užimti. Vidiuje parlamento patalpose budi jaunimas, daugiausia sportininkai, visur ne tik lauke baisios barikados, bet ir vidiuje smelio maišai dengia erdvę. Lauke ant barikadų sienų įvairiausi šūkių, nukreipti prieš okupantą, sukabinti sovietų duoti ordinarai, šaukimo kariuomenės pažymėjimai. Prez. Vytautas Landsbergis čia dieną ir naktį būna, o maistu antrinėna tautiečiai. Jis basakė.

kad sporto žaidynės įvyks, tai tautos dar vienas gyvastingumo ir ryžto įrodymas.

Vytautas Grybauskas aplankė visas sausio 13 d. vykusią kovų vietas ir matė išdaužytus langus, sušaudytas sienas, šiurpų vaizdą, tačiau nuostabi vienybė ir tautos ryžtas už laisvę.

Pasakojimas įdomus ir palikęs gilų įspūdį ir vertingus už bet kokias kalbas.

Meninė trumpa, ypač gražių dainų programą atliko choras Sietynas, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Dainos patriotinės, sugrąžinančios į Tėvynės kovos, vieningumo ir ilgesio kelią. Visų tautos didvyrių, žuvusių už laisvę paskutiniaisiais metais, pagerbimas įvyko susikaupimo minute ir visiems dainuojant Lietuva brangi. Minėjimo dalyviai suklėlė audringas padėkos ovacijas tiek Vytautui Grybauskui ir taip pat chorui Sietynui bei jo vadovui.

Minėjimas pradėtas visiems sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus. Meninei programai vadovavo Kazimieras Barūnas, o dainų solo partijas dainavo oper. sol. Juozė Daugėlienė.

Trumpą žodį tarė svečias iš Chicago visuomenininkas inž. Jonas Jukūnas, pažymėdamas, kad, kai iškyla bendras reikalas, tiek tėvynėje, tiek išeivijoje,

esame vieningi, ir prašė paremti mūsų veiksmus auka.

Minėjimo pabaigoje klubo pirmininkas Jonas Daugėla padėjo visiems bet kuo prisidėjusiems prie šio prasmingo minėjimo. Padėjo Pranu Leikai už klubui padovanotą didelį vytį. Po minėjimo klubo valdybos narės visus pavašino kava ir saldumynais. Salė buvo dekoruota JAV ir Lietuvos vėliavomis, o stalus puošė žalumynai ir mažytės Amerikos ir Lietuvos vėliavėlės.

Minėjimo metu, laisvo apsisprendimo principu, buvo renkamos aukos mūsų bendriniam veiksmams. Aukos rinko Lietuvos Bendruomenei Jurgis Janušaitis ir Jadvyga Palulienė, Suaukota 2213 dol. (dar duomenys negalutiniai, gali keistis). Tautos Fondui rinko Marija Noreikienė 1658 dol. Amerikos Lietuvių Tarybai — Pranas Damijonaitis surinko 926 dol. Šie aukų duomenys dar gali keistis, nes ir po minėjimo atsiranda aukotojų.

Nuosirdžiai tenka padėkoti visiems tėvynainiams, kurie savo stambesne ar mažesne auka parėmė mūsų veiksmų darbus, ir palyginus mūsų negausią nausėdiją, aukų surinkta graži suma. Lietuviškos pamaldos ir pabendravinimas įvyks jau po Velykų balandžio antrąjį sekmadienį įprastu laiku.

Jurgis Janušaitis

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. VARG. POVILAS SKRIDAILA

(GABRIELIS MINGĖLA)

Jau suėjo penkeri metai, kai mūsų brangus Vyras, Tėvas ir Senukas mirė. Jo netekome 1986 m. kovo 23 d. Vėlonis buvo palaidotas Amžinajam Poilsui Chicago Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Už a.a. Povilo sielą šv. Mišios bus aukojamos mirties penkmetinių dieną, 9:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje. Prašome prisiminti vėlonį savo maldose.

Liūdintys: Sibile — žmona, vaikai, anūkai, Chicagoje — pusbrolis Robertas Mingėla.

Remember...

Rock of Ages

- * Visos kapinės, visos religijos
- * Vienintelė „Rock of Ages“ paminklų prekyba šioje apylinkėje. Amžina garantija.

ONLY ROCK OF AGES DEALERS HAVE ROCK OF AGES MEMORIALS.

„Rock of Ages“ paminklai yra geriausi ir tvirtiausi. Kiečiausias granitas, geriausiai atliktas darbas, amžina garantija. Atvykite ir pamatysite!

Antkapiai * Paminklai * Mauzoliejai * Paminklų įrašai * Paminklai pastatomi bet kuriose kapinėse

- * Laikini antkapiai
- * Antkapiai
- * Antkapių įrašai
- * Mauzoliejai
- * Dvigubi paminklai
- * Pagal užsakymą
- * Paminklai/antkapiai
- * Paminklų valymas
- * Bronzinių atminimo lentos

APTARNAUJAME VISŲ RELIGIJŲ KAPINES
Pirmad. — Penktid. 8:30–4:30
Šeštad. 10:00–4:00
Sekmd. 11:30–3:30

ST. MARY & EVERGREEN MONUMENT CO.
9100 S. KEDZIE AVE., EVERGREEN PARK, IL.
(312) 233-3015 or (708) 422-7146

A.†A. MIKAS NAGIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1991 m. kovo 20 d., sulaukęs 81 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime seserys Vokietijoje: Martha Steffen su šeima, Maria Koiteklis su šeima; pusėsėserė Christine Kuraitis, jos vyras Emil ir šeima Chicagoje.

Kūnas pašarvotas penktadienį, kovo 22 d. nuo 5 iki 9 v.v. S. C. Lack & Sons koplyčioje, 6541 S. Kedzie Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, kovo 23 d. Po apeigų Ziono Ev. Liuteronų bažnyčioje, 9000 S. Menard, Oak Lawn, IL. 10 val. ryto, vėlonis bus nulydėtas į Tautines Lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę seserys, pusėsėserė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 708-974-4410.

A.†A. ALEKSUI KAZIUI

mirus, žmoną LILY, seserį MARIJĄ Lietuvoje ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

B. R. Andrašūnai
A. N. Matuliai
A. A. Bertuliai
J. M. Beleckai
V. J. Kiburai
S. F. Dimgailai
O. Z. Tamošauskai
L. V. Tamošaitiai
S. Šmaizienė
I. J. Siručiai

P. J. Švilpai
A. Kriaučeliūnienė
J. L. Miežinskai
H. E. Pamataičiai
E. Mozūraitienė
R. R. Juciai
K. Rožėnienė
S. T. Jankauskai
St. Ingaunis
Lc. Gudeliene

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Tavo kuriamo pasaulio vaizdas griuvo,
Sušvytravęs priešais gestančias akis.
Gėlių taurės ašarom pasrūva.
Žvilgsnio neberasdamas tavo akyse.

Alė Rūta

A.†A. HENRIKAS BAJALIS 1925-1990

Netikėtai ir nelauktai, mirties angelo išplėtas iš gyvųjų tarpo, užmigo amžinu miegu 1990 m. kovo mėn. 30 d.

Šv. Mišios už jo sielą bus atšaujamoms Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje kovo 28 d. 9 val. ryto, kovo 31 d. 8 val. ryto, balandžio 1 d. 7:20 val. ryto; Lietuvių Pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, Maine kovo 29 d., kovo 30 d. dvejoms šv. Mišios ir septynias dienas degs lemputės prie Šv. Antano statulos.

Maloniai prašau gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Henriką jūsų maldose.

Tegul gailėstingas Dievas suteikia jam Amžiną Ramybę.

Liūdinti žmona Stasė Bajalienė.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
Interest Account

Paid and Compounded Quarterly

HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, penktadienis, 1991 m. kovo mėn. 22 d.

5

A.†A. VYTUI NEVERAUSKUI

Australijoje mirus, jo broliui LB-ės East Chicago apylinkės valdybos vicepirmininkui JUOZUI NEVERAUSKUI ir jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą.

JAV LB East Chicago Apylinkės Valdyba

A.†A. RAIMONDUI HORNUI

mirus, nuosirdžiai užuojautą reiškiu jo seseriai MEILUTEI RULIENEI ir vyrui PETRUI.

Henrikas Kačinskas

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

APYLINK MUS

x A. a. dr. Pranas Bagdas-Bagdanavičius mirė vakar, kovo 21 d. gyveno N.J. valstijoje. Buvo žinomas ir geriamas kaip geras gydytojas, be to, ir kaip dramaturgas. T. Marijonų vienuolynė gyvena jo brolis kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC.

x JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos pirmininke Regina Kuciene nuo mokslų metų pradžios ragino lituanistines mokyklas dalyvauti arčiau dainų šventėje. Paskutiniomis žiniomis, Dainų šventėje užsiregistravo 7 lituanistinės mokyklos: Los Angeles Šv. Kazimiero, Clevelando Šv. Kazimiero, Chicagos Krist. Donelaičio, Dariaus Girėno, Pedagoginio Instituto etnografinis ansamblis, Marquette Parko ir Lemonto lituanistinė mokykla. Iš viso pramatoma, kad šventėje dalyvaus arti 300 mokinių.

x Estradinės dainos skambės balandžio 7 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre, Margučio rengiamame Nėlės ir Arvydo Paltnių koncerte. Visi kviečiami atsilankyti.

x Rusnė Kasputienė, iš Canton, Mi, praves tautinius šokius „Lithuanian Heritage“ stovykloje, Dainavoje. Ji taip pat rūpinsis ir stovyklautojų sveikatos reikalais. Rusnė buvo steigėja ir vadovė Detroito tautinių šokių grupės „Audyns“.

x „Maironio“ lit. mokykla Lemonte ruošia metinį pavasario balių balandžio 20 d. 6 v.v. Pasaulio Lietuvių centre. Rezervacijoms skambinti: Alei Lieponienei 708-349-7193 arba Ritai Riškienai 708-599-2253. (sk)

x Jaunas, tvarkingas vaikinai iš Lietuvos ieško išsinuomoti kambarį. Skambinti 434-8618. (sk)

x VISI SIUNTIAM I LIETUVĄ siunčiami su PRISTATYMU I NAMUS papigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai — KIEKIS NERIBOTAS, MUITO NERA. Iš kitu miestu savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x KARGO I LIETUVĄ! Rūbus, naujus ir degtus, batų, medžiagos ir nereceptinius vaistus ribotais kiekiais, galima siųsti i Lietuvą BE MUITO! siunčiame ORO LINIJA I RYGA. Siuntinius atsiimti RYGOS muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.45 už sv. Krepitis i G. T. International, tel. 708-430-7334, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius. Visų firmų mašinos pigesnės negu Vilniaus dolerinėje 20-30%. Visos su garantija. Keičiame aukštą santykiu dolerius i rublius. Parūpiname butus giminiams. Skambinkite iki 12 val. dienos tel. (312) 434-8618. (sk)

x JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos Washingtono būstinės vadovė Asta Banionytė ir tarnautoja Rūta Aidytė kovo 15 d. išsiuntinėjo laiška apylinkėms apie pašto blokadą, Sovietų referendumą bei apie JAV LB apylinkių darbų. Minimos veiklios mažos apylinkės Sioux City, IA; Hawaii; Arizona; Washingtono valstijos ir jų dideli darbai. Šiuo metu formuojasi JAV LB apylinkės Springfielde, IL; Milwaukee, WI; Minnesotoje ir plečiasi Los Angeles apylinkė.

x Arvydas ir Nėlė Paltnai šiemet devintą kartą lankysis Amerikoje ir dešimtą kartą atliks estradinių dainų koncertą Jaunimo centre, Chicagoje. Koncertas bus balandžio 7 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

x Muzikos šventės renginių bilietai jau gaunami Vaznelių Gifts International prekyboje. Visuomenė raginama iš anksto jais apsirūpinti.

x Chicagos Studentų ateitininkų draugovė ruošia tradicinius šokius Velykų sekmadienį, kovo 31 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi kviečiami.

x Lemonte, balandžio 7 d., sekmadienį, 12 v. Pasaulio Lietuvių centro Moterų komitetas puoselėdamas ir tęsdamas lietuviškas tradicijas, rengia „Velykų stalą“ Centro didžiojoje salėje. Stalus ar pavienes vietas užsisakyti tel. 708-257-6641 arba 708-985-7216.

x Dail. V. Petravičiaus monografijos sutiktuvės bus šį sekmadienį, kovo 24 d. 2 v. p.p. Lietuvių Dailės muziejuje, Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Bus rodoma Algimanto Kežio ir Arvydo Roneckio susukta vaizduojant apie Viktoro Petravičiaus kūrybą. Visi kviečiami atsilankyti.

x Lietuviško Kino Festivalis Jaunimo centre: kovo 24 d. sekmadienį: 1 p.p. „Vaikai iš Amerikos“ viešbučio; 3 p.p. „Sugrįžimas“ ir „Bilietas i Taj Mahal“; 6:30 v.v. „Motėris ir jos keturi vyrai“. Bilietai: Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St., Chicago, tel. 312-471-1424 ir prie įėjimo. (sk)

x Lietuvių fondas organizuoja Lietuvos valstybinės operos solistų — Irenos Milkevičiūtės, Virgilijaus Noreikos ir pianistės Gražinos Ručytės-Landsbergienės koncertų seriją: Bostone balandžio 7 d., Baltimorėje balandžio 14 d., St. Peterburge balandžio 17 d., Los Angeleje balandžio 21 d., Chicagoje balandžio 27 d., Detroito balandžio 28 d., Clevelande gegužės 5 d. Dėl bilietų prašoma kreiptis i tu vietovių L. Fondo igaliotinius Chicagoje bilietai gaunami J. Vaznelio prekyboje. (sk)

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteilai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdien 11 v.r.-9 v.v. Uždaras pirmadieniais. 8100 Roberts Rd., tel. 708-458-1400. (sk)

x „ŽAIBAS“ NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. alieus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina — \$100.00 — kreiptis „ŽAIBAS 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457, telefonas (708) 430-8090. (sk)

Los Angeles kvartetas po koncerto, kuri suruošė „Dragas“ praėjusį sekmadienį. Iš k. į d.: R. Dabys, A. Polikaitis, pianistė R. Apeikyte, B. Šulikas ir E. Jarašinas.

Jono Tamulaičio nuotr.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PASKIRTA KRIAUCELIŪNO PREMIJA

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijai už 1990 m. atrinkti ir paskirti Jury komisija susirinkusi posėdžiui š.m. kovo 17 d. iš dešimt pristatytų kandidatų vienbalsiai nutarė paskirti 1000 dolerių premiją Tomui Nenortui iš Hartfordo, Conn. Komisija rado, kad Tomas Nenortas 1990 m. laikotarpyje

labai aktyviai reikėsi jaunimo tarpe ir geriausiai visuomeninių, organizacinių ir politinių požiūriu reprezentavo Lietuvai ir lietuviams.

Jury komisija sudarė: LB atstovas kun. A. Saulaitis, PLJS-gos atstovė L. Žilobienė, A. L. J. S-gos pirm. S. Šnipaitė ir Kriaučeliūnų šeimos atstovės R. Kuciene ir V. Jonušienė. Ši premija jau yra keturioliktoji kasmetinė premija.

LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDA

Iš visko atrodo, kad užmigo — nėra nei nuotraukų, nei veiklos aprašymų, tačiau kai viską atlieka ir visur susiję kitos valdybos bei komitetai, po beveik šešerių metų darbo apygardos valdyba nutarė pailsėti. Bet posėdžiai, planai ir nutarimai tebevyksta ir stengiamasi tuos planus ir nutarimus įgyvendinti. Apygardos valdy-

x Šį sekmadienį, kovo 24 d., Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. inž. Grožvydas Lazauskas kartu ALT vicepirm. dr. Vytautu Dargiu dalyvaus Lenkijos prez. Lech Valėsos priėmimo ir pagerbime Chicagos Hilton Towers viešbutyje.

x Patikslinimas. „Draugo“ kovo 15 d. numeryje Atstovų rūmuose delegacijos nuotraukos aprašyme buvo praleista Vliko reikalų vedėjos Janinos Čikotienės (su tautiniais rūbais centre) pavardė. Nuotrauką pateikusiųje atsiprašo.

x Pratesė prenumeratą, pridėjo 15 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: Kostas Prelgauskas, Regina Martisonis, J. Rugys, Pranas Kestlinskas, Vladas Bielinis, St. Jazbutis, E. A. Pestenis, S. Adamonis, J. Mikeliūnis ir Bronė Kizlauskas. Labai dėkojame.

x Bronius Gurėnas, Hayward, Wisc., Ona Kasperaitis, Racine, Wisc., Bronė Stočkus, Los Angeles, Cal., Alfa Juodikis, Seven Hills, Ohio, Albinas Slivinskas, Burbank, Ill., Zigmantas Grybinas, O'Fallon, Ill., Janina Mačiulis, Danville, Cal., J. H. Lukas, Englewood, Fla., Vytautas Vilčiauskas, Roswell, NM, Leonardas Simkus, Clark, N.J., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratesdami prenumeratą paaukojo po 20 dol. Savos spaudos palaikymui. Labai dėkojame.

x Tradicinis Lietuvių moterų klubo Velykų stalas, vaivės su programa, bus per Atvelyki, balandžio 7 d. Tautiniuose namuose. Pradžią 12 val.

x Liolė Bermanaitė ieško Birutės Vaitkūnaitės, Prano dukters, gim. 1920 ar '21 m. gruodžio 25 d. Atsiliepkite, rašykite: Margarita Kagan, 4 Bay State Rd., Natick, MA 01760. (sk)

x Romas Pukštys vėl vyksta i Lietuvą balandžio pradžioje. PERVEDAMI DOLEIRIAI, PALIKIMAI! Priima laiškus, dokumentus, vaistus, užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki balandžio 3 d. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirbą su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294. (sk)

bos pirmininkė Birutė Vidnašienė aktyviai dalyvauja Pavergtų tautų komitete, atstovauja lietuviams pabaltiečių, lenkų ir ukrainiečių susirinkimuose. Neseniai pradėjusiam veikti Baltic Information Exchange komitete apygardos valdybos pirmininkė yra pakviesta į tą komitetą vicepirmininke lietuviškiems reikalams. Komitetas žada leisti biuletinį, kuriame bus įvairios žinios anglų kalba apie lietuvių, latvių ir estų bendruomenę ruošiamus renginius, įvykius ir taip pat kas vyksta Pabaltijo kraštuose. Ką kodėl estai ir latviai nelabai noriai važiuoja mūsų pusėn, aiškindami, kad toli. Atstumas nuo Marquette Parko iki latvių namų yra toks pat, kaip nuo latvių namų iki Marquette Parko.

Gegužės 5 d., sekmadienį, apygardos valdybos rūpesčiu ruošiamas vaikštynės (walk-a-ton). Iš gauto pelno numatoma padėti SOS Lietuvos vaikams, našlaičiams ir ligoniams, kurių Lietuvoje, atrodo, yra nemažai. I walk-a-ton — vaikštynės (A. Kėželiens pasiūlymas) kviečiami visi, kas tik gali pajudėti. Nebūtina reikalinga eiti 20 mylių Grant Parke, einant ratu ir ratu, reikalingi talkininkai ir padėjėjai registracijai, nueito kelio atžymėjimui, marškinukų ir kitokių suvenyrų pardavinėjimui, budėti prie pirmosios pagalbos punkto. Reikalingi, žinoma, ir tie, kurie eis, be jų nebus nė vaikštynės. Dalyvauja latviai ir estai, kiekviena grupė rūpinasi savo tautos reikalais ir kiek kiekviena tautybė pajęs sutelkti lišų, tiek ir teks Lietuvos, latvių ir Estijos reikalams.

Ypač i šį walk-a-ton kviečiamas įjungti jaunimas — skautai, ateitininkai, neolitučiai, studentai, gimnazistai, pradžios mokyklos mokiniai kartu su tėvais ir mokytojais, choristais, labai ačiū.

x Pratesė prenumeratą, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: Vilhelmina Genys, Povilas Savickas, Juozas Kinderis, Bronė Kaselis, Egn. Pažerūnas, Ona Liutermozė, Janina Miliauskas, Jer. Kačinskas, Ona Eikiūnė, Adolfas Petrys. Labai ačiū.

x Pratesė prenumeratą su 10 dol. auka: dr. Albert Gasis, Augustas J. Šaulys, Antanas Bumbulis, Cesare G. Ugianskas, Irena M. Galinis, Augustas Pretkelis, Valerian Vitkus, Anna Glebis, H. Paškevičius. Labai ačiū.

x Viktoras Danėnas, Juozas Kapacinskas, Ignas Venckus, Stepas Lukauskas, visi iš Chicago, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, buvo atvykę i „Draugo“, pratesė prenumeratą vieneriems metams ir kiekvienas paaukojo po 20 dol. dienraščiui. Nuosirdus ačiū.

x Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugijos valdybos kasiniškai Bronė Rus- teikiene, Chicago, Ill., mums rašo: „Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugijos valdyba skiria auką 100 dol. paremti lietuviškos spaudos darbą. Lai „Dragas“ aploko kiekvieną lietuvi, nežiūrint kur jis bebūtų. Linkime daug sėkmės ir ištvermės Jūsų darbuose“. Labai dėkojame už do- nią auką ir gražius linkėjimus.

x Adelė Staniulis, Bloomfield Hills, Mich., „Draugo“ užprenumeravo kaip kalėdinę dovaną sūnui Arui, Lemont, Ill., nes jai atrodo, kad dienraštis yra geriausia dovana, kurią gaus per visus metus, nes jis pateikia visas žinias. Sūnus taip pat yra dėkingas ir patenkintas už tokią gerą dovaną. Ta proga palinkėjo visam „Draugo“ štabui nepavargti šitam dideliu darbe. Dėkojame už gražius žodžius ir pridėtą auką.

x Eug. Abromaitis, Toronto, Kanada, „Draugo“ garbės prenumeratorė, pratesė prenumeratą, pridėjo 25 dol. dienraščio paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles. Labai dėkojame.

tautinių šokių šokėjai ir t.t. ir pan., ir visi visi įvairaus amžiaus ir fizinių pajėgų, visi, kurie nori ir gali padėti Lietuvos vaikams. Žinoma, neįmanoma nedalyvaujant, galima prisidėti ir pinigais. Smulkesnės informacijos ir registracijos anketas galima gauti pas apygardos valdybos pirmininkę Birutę Vidnašienę tel. 1-708-974-2464.

Gegužės 4-5 ir 11-12 dienomis vyks rinkimai i LB tarybą. Kandidatuokime ir rinkime žmones, suprantančius LB veiklą, nebūtinai su žinomomis skambiomis pavardėmis, kurie dažnai mažiau dirba negu reikia. Yra sudarytos rinkiminės komisijos ir ateity bus daugiau informacijos spaudoje ir per radijo.

Balandžio 21 d. Jaunimo centro mažojoje salėje yra šaukiamas LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių vietos atstovų suvažiavimas. Gal teks rinkti apygardos valdybą, o gal tik dalį jos, taigi turėdami laiko pagalvokim apie tinkamus kandidatus.

Ivykiai Lietuvoje ir pasaulyje keičiasi tokiu tempu, kad suplanuotos vakaronės ar vaizduotės, kol randi tinkamą laiką, būna jau pasenusios žinios.

Apygardos ribose veikiančios apylinkės tvarkosi savarankiškai, dirba pagal galimybes ir gyvenamos vietos sąlygas, palaiko telefonu ryšį su valdybos pirmininke. Jei kartais ir ne visa apygardos valdyba iš karto, tai didesnė dalis ir pavieniai prisideda prie visų LB ruošiamų renginių.

Baigiant norisi dar kartą priminti balandžio 21 d. suvažiavimą Jaunimo centre, kviečiant visas apylinkių valdybas, revizijos komisijas ir visus besidominčius LB reikalais, o taip pat visus spaudos ir radijo atstovus.

Al. Likanderienė

Kernavės tunto skautės gelbsti Kaziuko mugęje.

Nuotr. Ed. Šulaičio

x Atsiuntė po 15 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: K. Kleiva, Malvina Ugenas, P. Stelmokas, Henry Stigas, Juozas Skomantas, L. ir D. Sadauskai, Austra Puzinas, Adelaida Strijauskas, Jonas Alekna, A. Keraminas, Marija Poteraitis, dr. Petras Kaladė, Kostas Aras, Danutė Garbonkus, Antanas Mažeika. Visiems tariame ačiū.

x Pratesė prenumeratą ir pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: Stepas Inganis, Alfonsas Eitutis, Emilia Zilly, A. Uogintas, Liudmila Syrutowicz, R. Belžinskas, Jermolas Čibiras, M. Pechukas, dr. Br. Mikonis, Joseph Juska, John Lukšys, F. Moncevičius, J. Kriaučiūnas, P. Paleckas, M. Laurinavičius, Matas Bauksys, Labai ačiū.

x Pratesė prenumeratą su 10 dol. auka: E. Drenčius, Br. Bartkus, Petras Paliulis, Salomėja Zeikus, K. Stravinskas, Faustas Rajeckas, S. Nar- kus, Jonas Bielskis, Viktorija Denovage, H. A. Svazas, A. Matuliokas, Anelė Dulkis, kun. F. Kireilis, kun. P. Jakulevičius, J. Užubalis. Visiems ačiū.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 val. d.